

Ірина БОРЗОВА: «Зручно та комфортно повинно бути кожному»

У Вінниці відбулася регіональна конференція з безбар'єрності на тему: «Безбар'єрна Україна»

У конференції взяли участь представники Міністерства розвитку громад територій та інфраструктури України, Вінницької обласної військової адміністрації, народні депутати України, голови територіальних громад Вінницької області, представники громадських організацій, представники національної поліції Вінниччини, архітектори, захисники України, діти, молоді та люди з інвалідністю.

«Життя без бар'єрів.

Про що це? Насправді це про кожного з нас, про людину та її життя взагалі. Адже кожен з нас на певному етапі життя зіштовхується з бар'єрами. У різні періоди життя та за різних обставин ми всі стаємо маломобільними та потребуємо безбар'єрного середовища.

Регіональна конференція «Безбар'єрна Україна» присвячена саме цим питанням. Безбар'єрність — це коли зручно всім без винятку, коли інтернет не тільки в райцентрі, коли на кріслі колісному можна дістатися всюди, ходити на танці в будь-якому віці, коли можна отримати якісну освіту, незалежно від віку, стану здоров'я та місця проживання.

Безбар'єрність — це рівні права та рівні можливості між чоловіками та жінками, безпечні та зручні дитячі майданчики для кожної дитини, комфортний доступ до важливої інформації. Тому форму-

вання безбар'єрного простору повинно стати спільною метою», — зазначила **Ірина Борзова**, народна депутатка України, голова Вінницької обласної організації політичної партії «Слуга Народу».

На заході відбулася презентація друкованого «Довідника безбар'єрності», створеного за ініціативи першої леді Олени Зеленської.

Під час конференції головою Вінницької ОВА **Сергієм Борзовим** було проголошено Декларацію про під-

тримку Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року.

«З початком повномасштабної війни у нашій області постало безліч викликів, пріоритетом стала допомога та створення умов для ветеранів та цивільних. Тому формування безбар'єрної України повинно стати спільною метою жителів Вінниччини та головним питанням місцевого самоврядування», — зазначила обласна лідерка руху «ЗЕ!Жінки» у Вінниць-

кій області **Юлія Олійник**.

У рамках конференції відбувся щирий діалог з героями-захисниками, людьми з

інвалідністю, які щоденно стикаються з бар'єрами. Говорили про безбар'єрність як справедливе існування у суспільстві, де комфортно усім, незалежно від відмінностей.

Під час заходу вінницькі підлітки **Марія Гнатик** та талановита дівчина-художник **Агафія Григорович**, які розписують та продають тубуси від снарядів і збирають кошти на дрони для захисників, презентували свій волонтерський проект. Дівчата написали на тубусі портрети Олени та Володимира Зеленських та передали подарунок для Президента і першої леді.

Григорій Пуга став депутатом облради

Вінницька обласна територіальна виборча комісія на підставі отриманих рішень 38 сесії Вінницької обласної ради 8 скликання №524 від 31.03.2023 року й заяви повідомила про заміщення депутата Вінницької обласної ради 8 скликання, повноваження якого до-

строково припинені, та визнання обраним наступного за черговістю депутата. Ним став Григорій Пуга від політичної партії «Українська Стратегія Гройсмана», генеральний директор ТОВ «Краєвид Поділля».

Довідка. Пуга Григорій Михайлович народився 6 березня 1979 року на Харківщині. Закінчив Харківський державний аграрний університет імені В. В. Докучаєва. На Вінничині працює з 2015 року. Спочатку був директором ТОВ «Ободівка Агро» села Ободівка Тростянецького району, а з осені 2016 року — генеральний директор ТОВ «Краєвид Поділля» села Ялтушків Барського району.

Григорій Пуга — відомий меценат і благодійник довоєнного часу та волонтер у період війни проти російських окупантів. Нагородже-

ний відзнакою «За заслуги перед Барським районом», знаком «Волонтер України», подякою обласної ради за активну волонтерську діяльність, почесний громадянин міста Бар.

Член політичної партії «Українська стратегія Гройсмана» з травня 2021 року. Одружений, з дружиною Ольгою виховують трьох дітей.

Газета «Вінниччина» вітає свого давнього шанувальника і благодійника з обранням депутатом обласної ради і щиро бажає йому міцного здоров'я та натхнення, плідної роботи на депутатській ниві під мирним небом України! Ми впевнені, що Ваш громадсько-політичний та господарський досвід, принципова проєвропейська позиція будуть рушійною силою у підвищенні соціальних стандартів життя людей.

Віктор ЗЕЛЕНЮК

Вітаємо з ювілейним днем народження Майю Андріївну ПОПОВУ, старосту Попелюхівського старостинського округу Мурованоктуриловецької громади

Шановна Майє Андріївно, вся Ваша трудова діяльність пов'язана з нашими Попелюхами. Ви тут працювали у місцевому колгоспі, потім — у ФГ «Велес Віта», і ось уже майже тридцять років трудитесь на виборній посаді в органах місцевого самоврядування. Це — свідчення глибокої поваги до Вас земляків, а за довіру Ви відповідаєте сумлінним виконанням своїх обов'язків. На Вашому рахунку багато корисних і гарних справ, зроблених на благо жителів сільської громади. І за це Вам люди щиро дякують!

Ми знаємо, що Ви не тільки мудрий керівник, але й прекрасна жінка. Бажаємо Вам якомога довше радувати оточуючих своєю квітучою красою, менше хмуритися і більше освітлювати навколишній світ теплими посмішками, сімейного Вам благополуччя, нових звершень у праці, море квітів, здоров'я міцного і несподіваних життєвих удач!

Нехай у Ваших задумах завжди буде мудрість, на роботі — підтримка, вдома — увага та взаєморозуміння, у серці — світло від людської вдячності!

З днем народження! Многая літа!

З повагою, голова ФГ «Велес Віта»
Петро СТРУСЕВИЧ

Щиро вітаємо з ювілеєм!

У чудову, квітучу весняну пору, 13 травня, свій ювілейний день народження відзначала чарівна жінка, прекрасна людина, щира, відповідальна, доброзичлива колега, любляча дружина, турботлива мати — секретар **Томашпільської селищної ради**

Оксана Василівна ПОТУТІНОВА

Щиро вітаємо Вас, шановна імениннице, з днем вашого народження! І від душі зичимо міцного здоров'я, весняного настрою, невичерпної енергії, оптимізму, благополуччя, сімейного затишку та мирного неба. Нехай кожен Ваш день буде наповнений лише радістю, щедрими успіхами у праці, надійною підтримкою колег та друзів, теплотою і любов'ю найрідніших серцю людей. Нехай милосердний Господь посилає Вам свої милості на многі і щедри літа!

З повагою, голова Томашпільської селищної ради Валерій НЕМИРОВСЬКИЙ, депутатський корпус, члени виконавчого комітету, працівники селищної ради, старости старостинських округів

З питань реклами звертайтеся за телефоном 096-460-98-03

Все життя мало бути попереду

За два місяці до свого 20-річчя загинув мужній захисник із Браїлова Олександр Білошкурський. Юнак у свої 19 відправився захищати рідну землю від російських окупантів та загинув у бою 10 травня під час обстрілу з РПГ поблизу села Первомайське Донецької області.

«Скромний, привітний і сміливий Герой, який віддав найцінніше! Прощай, дитино, бо ми вже ніколи тебе не побачимо! Тільки в спогадах, залишишся тим маленьким хлопчиком, який тримав маму за руку! Низький уклін Герою і щирі співчуття рідним!», — пишуть односельчани в коментарях під звісткою про загибель Героя.

Олександр Білошкурський був стрільцем-снайпером 3-го мотопіхотного відділення 1-ї мотопіхотної роти військової частини А2896. Коханий чоловік, турботливий брат та люблячий син — він захищав від агресора свою родину та кожного з нас і віддав за це своє життя.

Без коханого чоловіка залишилася дружина Світлана, без найкращого сина та брата — мати Людмила Іванівна, сестри Інна, Валентина, Оксана та брат Дмитро, хороброго захисника втратила Жмеринська громада.

Такий молодий... Все життя мало

бути попереду. Скільки щасливих моментів повинно було статися в його житті... Війна забирає найкращих синів українського народу.

Жорстокий ворог, не припиняючи обстрілів, вбиває наших батьків, братів, чоловіків, синів.

Жмеринська міська рада в особі секретаря міської ради Вадима Кожуховського і старости Браїлівського старостинського округу Ростислава Сваричевського висловлюють співчуття родині з приводу втрати рідної людини.

Вічна пам'ять і слава Герою!
Жмеринка. Сімі

Вінницький воїн переміг на Іграх Нескорених

Військовослужбовець 171 батальйону 120 окремої бригади Сил територіальної оборони ЗСУ Микола Рудик взяв участь у Всеукраїнських змаганнях «Ігри Нескорених». У відборі до національної збірної, яка востаннє вирушить на Invictus Games, змагалися 223 військові/ветерани, які отримали травми під час бойових дій. Військовослужбовець з Вінниччини здобув перше місце із забігу на 1500 метрів, про це інформує 120 бригада Територіальної оборони ЗСУ.

За освітою Микола Рудик — тренер, викладач, інструктор, реабілітолог. До інвалідності був професійним спортсменом та інструктором у Державній прикордонній службі України. Поранення та контузію захисник отримав під час Революції Гідності.

— Я був помічником коменданта наметового містечка на Майдані у Києві, — пригадує військовий. — Мені вдалося вижити тоді лиш тому, що мав бронезилет та шолом. Першу медичну допомогу я отримав у Олександрівському госпіталі в Києві, а вже через кілька днів на літаку мене доставили до Варшави. Там і проводили операції на голові та оперували праве око. Після цього місяць реабілітації та знову операція. Далі — повернення в Україну. Око моє було закрите ще один місяць, аж у Києві вже зробили операцію, і око стало відкритим. Реабілітацію проходив сам, бо багато разів втрачав свідомість (почався розвиток епілепсії). Ходив багато із собакою, а потім почав робити фізичні навантаження вправи. Оскільки мені дали інвалідність 2 групи, то у ЗСУ чи ДПСУ — вже не брали, тож я пішов добровольцем у ТрО. Наразі проходжу службу в батальйоні на посаді стрільця.

В Іграх Нескорених вінничанин брав участь у першу чергу в пам'ять про усіх Героїв, які загинули за Україну та її народ. А собі — довести, що поранення та контузія не мають його зупиняти на шляху любові та захисту України.

— Перемога для мене — це щоденна боротьба в першу чергу над собою. Завжди хочу бути корисним для України та її народу. Ми маємо всі зрозуміти, що у цій війні проти московської навали ми відвоюємо наше право на самостійне і незалежне існування нашого народу у світі. А щодо гідного життя — нам потрібно буде провести очищення всередині України, — розповів пан Микола. — Всі військовослужбовці-ветерани — переможці, бо Ігри Нескорених ніколи не були про медалі за спортивні результати. Ці змагання про реабілітацію і подолання наслідків травм, поранень та захворювань, отриманих на захисті країни. Саме тому нагород достойні всі учасники, бо вони в першу чергу показали приклад витривалості, стійкості та наполегливості.

Журавлем прилітаєш у сни

«Ти для мене — голос журавля, що бринить високо в чистім небі, слухала б тебе усе життя — щастя б мені іншого не треба... Сину, сину, чом же ти так рано покинув цей світ?». З такими думками, що знову і знову зриваються на плач, розпочинає кожен день новий Вікторія Цибульська із села Дзигівка Ямпільської громади.

Разом із чоловіком Анатолієм вони втратили єдиного сина 18 серпня 2022 року. Йому було всього 22...

Навідник 2-го мотопіхотного відділення 1-го мотопіхотного взводу 2-ої мотопіхотної роти боєць Володимир Цибульський героїчно загинув біля селища Любомирівка Миколаївської області.

Раніше неподалік цього населеного пункту був радгосп «Маяк», куди в кінці 50-х — на початку 60-х років минулого століття виїздили жителі Дзигівки, сусідньої Писарівки на освоєння таврійських земель, вирощування дорідних баштанів та овочів.

А нині ця земля омита кров'ю. За неї, за всю Україну віддав своє молоде життя і дзигівчанин Володимир Цибульський — Вовчик, як його називали однокласники...

— Пам'ятаю Володю вже з 7-го класу, коли прийшла до них класним керівником, — ділиться споминами Валентина Антонівна П'ятак, вчителька української мови і літератури. — Вчився він посередньо, але був дуже відповідальним у виконанні доручень, ввічливим і справедливим. Пригадую, як одного разу хлопці затіяли бійку і Володя стиснув кривдника за руку, щось виразно сказавши йому в обличчя — на цьому конфлікт вичерпався і більше не відновлявся.

Після закінчення школи Володимир Цибульський здобув робітничу професію газоелектрозварника, але коли проходив строкову службу в Прикордонних військах на Закарпатті, став мріяти про подальшу кар'єру військового.

Не судилось. Не збулось...

Слухаючи вчительку, подумалося: так, її учень не був лідером, переможцем конкурсів чи олімпіад. Простий сільський хлопчина, який постійно допомагав батькам у домашньому господарстві, намагаючись викроїти якусь дециму часу ще на уроки, футбол, цікавий фільм.

Але саме ці, переважно сільські діти, типові середняки по школі, пересіли з мотоциклів і тракторів на потужну техніку, надану співчужаючими європейцями та американцями, і нині п'ядь за п'яддю звіль-

няють рідну землю від окупантів, роблячи це по чоловічому мужньо, по-громадськи патріотично, не домагаючись нагород ні при житті, ні посмертно.

Завдяки їх ратному подвигу над нашою багаторадальною землею — знову переможе цвітіння травневих садів.

Так, незважаючи на те, що багатом військовим історикам вдалося майже в подробицях відтворити хід подій Другої світової війни і знайти відповідь на безліч питань, перед нами ще на тривалий час, напевно, залишиться незрозумілим одне — чому за розширення прав одних людей обов'язково мають розплачуватися своїм життям, здоров'ям, планами на майбутнє — інші?

«Ніхто не забутий!»

«Ніщо не забуто!» — ці гасла стосовно подій Другої світової війни актуальні і сьогодні. Ми пам'ятаємо, ми сумуємо, ми віримо. Але чи є надія уникнути віроломних конфліктів у майбутньому? Вона є, якщо людство навчиться по-справжньому любити і цінувати життя, радіти його кожному дню.

Бо згасання зірочок юних життів суперечить самій природі, в котрій все націлено на оновлення, на розквіт, на примноження. Особливо цієї травневої пори, котру на нашій землі по праву називають солов'їною.

Саме у цій неповторній порі 4 травня 2000 року прийшов у життя Володимир Цибульський. Як і сотні його ровесників, він мріяв прожити його щасливо, був великим життєлюбом, про що свідчать фотографії у родинних та шкільних альбомах: ось мама веде його в перший клас, трохи розгубленого, адже перший раз, ось він допомагає батькові по господарству, поряд з бабусями — берегинями роду, в колі однокласників і друзів, де завжди поряд був сусідський хлопець Андрій Маценко, ось на морі на відпочинку разом із пишною красунею — сестричкою Яною... І останнє фото живим — вже у військовій формі перед виконанням бойового завдання...

Миттєвості одного людського життя, піщинки десь у неосяжному безмірі Всесвіту, котрі завжди будуть випромінювати і сяйво пере-

моги добра над злом, і пекучий трунок втрат.

Напередодні дня народження Володимира Цибульського учень 10-го класу Ярослав Побережний звернувся до вчительки з проханням, що завтра завітати на перші уроки, бо хоче покласти квіти на могилу Володі — клас завмер в урочистій тиші без оголошення хвилини мовчання...

«Женя, Сергію, Володя», — шепотітимуть їх імена екзотичні вічнозелені туї, посаджені з ініціативи і коштом Анатолія Цибульського поздовж кладовища, де знайшли одвічний спокій їхні сини — солдати і офіцери.

А на меморіальних дошках, котрі будуть встановлені на приміщенні рідної школи, до імен докарбуються прізвища: Євген Сециков, Сергій Наконечний, Володимир Цибульський...

«Ніхто не забутий!» «Ніщо не забуто!» Дай Боже, щоб цей трагічний перелік не повторювався ні над Дзигівкою, ні над Україною, травневі виднокола якої сповнювала б лише одна симфонія — жага життя...

Раїса НІКОНОВА,
кореспондент журналу
«Соціальний захист»

*Ямпільська громада
Опубліковано в рамках проекту «Інформаційний фронт України: Вінниччина», який проходить за підтримки ГО «Ми — Вінничани» та медіахолдингу «Новини Вінниці»*

Меморіальна дошка на честь Петра Дишлова

Будучи за фахом фельдшером, він очолював Вербівський старостинський округ. Ще на початку повномасштабного вторгнення загарбників став на захист України. 16 травня минулого року під час виконання бойового завдання поблизу села Дробишеве Донецької області зв'язок з 44-річним патріотом перервався. Останки Петра Володимировича виявили у листопаді. Похоронили його з почестями у Вербівці.

Минулої неділі земляки всім селом за участі керівництва міськради та представників інших населених пунктів узяли участь у відкритті меморіальної дошки на честь бойового медика. Приурочений цій події мітинг відкрила в. о. старости села Галина Семчук. На ньому виступили: міський голова Віктор Бичков, староста села Струтинка Михайло Микулін, колишня колега Героя, а нині директор Зозівського загальноосвітнього ліцею Ольга Побережець.

Зняти покривало з дошки, вста-

новленої на приміщенні старостату і фельдшерсько-акушерського пункту, надали можливість батькові полеглого Володимиру Леонідовичу, дружині Світлані Вікторівні, донькам Діані та Ірині, сестрі Наталії. Освячення і поминальний молебень відслужив настоятель храму Дми-

трія Солунського, капелан о. Василь Андрійчук.

Також присутні сходили на сільське кладовище, де вшанували світлу пам'ять загиблого патріота.

Валентина ТРАЩУК
Фото автора

Авто для Перемоги

В Україні волонтерська діяльність набула дуже широкої популярності. Одним із яскравих представників цієї когорти небайдужих громадян став мешканець Райгородської громади Максим Задорожний, який за підтримки громадських організацій перевозить з-за кордону автомобілі для наших захисників.

А також, за потреби замовників, чоловік переобладнує їх таким чином, що бійці в цілковитій темряві можуть їхати без світла фар. Як наголошує Максим, це не робить наших військових повністю невидимими, однак суттєво захищає від ворожих очей.

Що ж це за авто таке і як воно працює в темряві? За словами Максима, при допомозі спеціального екрана, котрий знаходиться всередині авто, і спеціальної камери, котра розташована зовні, військові мають змогу бачити все в режимі реального часу, наче через прилад нічного бачення.

Водії, немов учасники захопливої комп'ютерної гри, в чорно-білому форматі мають змогу спостерігати своє переміщення, не вмикаючи світла фар!

На жаль, це надзвичайно серйозна гра, кожна похибка в ній може коштувати життя.

Максим наголошує, що він не є розробником даного винаходу. За його словами, багато людей займаються виготовленням подібних пристроїв, наприклад, член громадської організації «Дорожній контроль - Вінниця» Денис Клімов разом із друзями-однодумцями.

Наш герой у цій історії подібний до Джейсона Стетхема з відомої кінофраншизи «Перевізник». Під час воєнного стану Максим має право перетинати кордон. І як тільки нашим військовим потрібна допомога, вони сповіщають про це Максима-«Стетхема», котрий одра-

зу готовий прийти на допомогу. Адже, як говориться: «Все для фронту, все для перемоги!»

Варто зазначити, що крайня поїздка Максима була здійснена за підтримки громадської організації «Ведені серцем» Тетяни Щербань.

Цього разу на Максима чекала подорож до Литви, де вже чекав потрібний нашим військовим автомобіль. 28 годин у дорозі автобусом знадобилося Максиму, щоб подолати шлях з Вінниці до Литви. Це була надзвичайно важка дорога з довгезезними чергами. Проте найбільше чоловіка вразила за кордоном порядність та єдність у підтримці України!

Литовець Гедріус, що продавав автомобіль, коли дізнався, що він їде на війну, зробив заміну всіх фільтрів, мастила, відремонтував ходову автомобіля, поміняв гуму та запра-

вив до повного бака. Довгі перевірки на кордонах та пекельна втома, коли відпочивати доводилось лише похапцем по кілька годин на добу, не стали марними. Адже у винагороду Максим отримав усмішки і невимовну вдячність військових.

На жаль, через брак волонтерських фінансів цей автомобіль було придбано за рахунок коштів, які зібрали самі бійці. Наразі вони інколи змушені самі скидатися на автомобілі.

- Люди все частіше забувають про те, що в країні повномасштабна війна, - каже Максим. - Вони думають, що це десь «далеко» і їх не стосується! Але боротьба українського народу триває, і яким буде її фінал, залежить від кожного з нас.

Артем БАРЧИШЕН, студент ВДПУ

У «лялькарів» і «садовців» нові керівники

Новим директором Вінницького музично-драматичного театру імені Миколи Садовського став Іван Педорук. Водночас академічний обласний театр ляльок очолила Тетяна Побережна. У попередніх керівників Володимира Лозовсько-

го та Михайла Байдюка закінчилися терміни контрактів, про це повідомляє vlnbazar.com з посиланням на голову Вінницької обласної ради Вячеслава Соколового. - Однозначно зустрівся з новопризначеними директорами, обоє зі

сфери культури - не сторонні, - значив керівник облради.

Іван Педорук - заслужений журналіст та успішний менеджер. Крім того, чоловік знайомий з акторською роботою, адже він знімався у п'ятих українських кінострічках. А Тетяна Побережна працювала у закладах культури і очолювала профспілку працівників цієї галузі.

- Побажав їм плідної праці. Легко не буде - це точно, але під час війни виникає особлива необхідність плекати театральне мистецтво. Саме театр гостро реагує на події реальності, а емоції сцени заряджають глядачів і жагою справедливості, і бажанням за неї боротися. Український театр зберігає національну культуру та популяризує її у світі. Щиро дякую попереднім керівникам театру - Володимиру Лозовському та Михайлу Байдюку - за багаторічну та самовіддану роботу, за те, що театри Вінниччини тримають високу мистецьку планку, - додав Вячеслав Соколовий.

У розпалі – передплатна кампанія

Вінницька дирекція Акціонерного товариства «Укрпошта» повідомляє, що з 28 квітня 2023 року розпочалась передплатна кампанія на періодичні друковані видання на II півріччя 2023 року.

Зручно, швидко та своєчасно оформити передплату як за готівку, так і за безготівковим розрахунком ви можете:

- у будь-якому відділенні поштового зв'язку;
- безпосередньо через листоношу;
- оформлення передплати через сервіс «Онлайн передплата».

Приймання передплати здійснюється у такі терміни: На видання «Каталогу видань України «Преса поштою» на II півріччя 2023 року - до 16 червня 2023 року.

На видання «Каталогу місцевих видань України»

на II півріччя 2023 року - до 24 червня 2023 року.

Інформацію щодо періодичних видань ви можете знайти у зручних каталогах, а професійну консультацію отримати від працівників поштового зв'язку. Чекаємо на вас у відділеннях поштового зв'язку та сподіваємося, що ви станете нашими постійними клієнтами.

Будьте разом із нами!

А тим часом хочемо вам повідомити, що:

Передплата на газету «Вінниччина» не закінчується ніколи

Передплатний індекс видання: 91672

Вартість передплати: на місяць - 54,20 грн; на три місяці - 162,60 грн; на шість місяців - 325,20 грн.

Передплатити газету на пів року можна і на нашому редакційному сайті.

Читайте «Вінниччину» – це приємно і корисно!

Генератор суглобів ALASKA - Key capsule
КОМПЛЕКС ПРОТИ КІСТКОВО-СУГЛОБОВИХ ЗАХВОРЮВАНЬ
ДЖЕРЕЛО АКТИВНИХ РЕЧОВИН

ПОКРАЩЕННЯ ПОМІТНІ ПРОТЯГОМ 3-6 ТИЖНІВ

- Сприяє нормалізації роботи опорно-рухового апарату
- Покращує рухливість та гнучкість суглобів
- Позбавляє від болю, набряків і хрускоту в суглобах
- Безпечний для дорослих та дітей від 14 років

ALASKA рекомендований при артриті, артрозі, бурситі, остеопорозі, невралгії, остеохондрозі, кокс артрозі, подагрі, ревматоїдному артриті, грижі хребта.

БЕЗКОШТОВНА КОНСУЛЬТАЦІЯ ЗІ СПЕЦІАЛІСТОМ

НЕ С ЛІКАРСЬКИМ ЗАСОБОМ, ПЕРЕД ВИКОРИСТАННЯМ ПРОКОНСУЛЬТУЙТЕСЬ З ЛІКАРЕМ

0-800-216-210, 044-362-02-89, 057-782-09-32, 056-784-64-15

alaska-sugloby.com.ua

Гаряча лінія

Все про пенсії, житлові субсидії та пільги

На ці та на багато інших питань вичерпні відповіді надасть начальниця Головного управління Пенсійного фонду України у Вінницькій області Олена Корчака.

Не згайте можливість отримати кваліфіковану інформацію з перших уст під час інформаційної години, яка відбудеться 19 травня 2023 року о 10 годині за телефоном гарячої лінії.

(093) 250-69-08

День матері – особливе свято

У календарі свят для мам визначений особливий день, який святкується в Україні у другу неділю травня. У 2023 році День матері в Україні припадає на 14 травня. Це свято стосується кожного з нас. З покоління в покоління для кожного мама – найголовніша людина в житті.

У кожного свої традиції святкування. В Агронамічній громаді День мамі віддзвенів сміхом дітей та ласкавими посмішками їх матерів у кожній філії Центру культури та дозвілля.

Привітати матерів-героїнь та матерів загиблих військових - наших земляків, чий життя забрала ця проклята війна, запросили на урочистості до Медвеже-Вушківської філії Центру культури Агронамічної сільської ради.

Сільський голова Сергій Сітарський звернувся з вітальним словом до присутніх та вручив грошові подарунки.

Також до привітань долучився депутат Вінницької обласної ради Олександр Масленніков. Він пре-

зентував нашим матусям квіти. Після привітань на них чекав святковий концерт.

Учасники свята вкладали в кожне речення, кожний рядочок пісні любов, ніжність та повагу до членів своєї родини.

Безумовно, День матері – це одне з найзворушливіших свят, тому що кожен з нас з дитинства і до своїх останніх днів несе в своїй душі єдиний і неповторний образ своєї матері, яка все зрозуміє, вибачить, завжди пожаліє і буде самовіддано любити, незважаючи ні на що.

Щиро бажаємо вам, дорогі мамі, щастя земного, здоров'я міцного, життєвої енергії, сили і терпіння. Хай здоровими і люблячими будуть ваші діти, хай приносять вони вам лише радість!

Будьте усміхненими, бережіть своє внутрішнє тепло!

Мирного неба та затишку, злагоди, душевного спокою!

За матеріалами Агронамічної сільської ради

Злочинний «арсенал» в Іллінцях

Про цього 32-річного іллінчанина вистачає суперечливої інформації. Бо, за попередніми даними, і вчинків суперечливих у нього вистачало. Ще доволі молодим став волонтером, мотався до наших захисників з необхідними речами. А з чим повертався назад, тодішня обстановка в країні не спонукала особливо задумуватись. Якщо балакали про якісь привезені ним побутові речі, то й не дивно, що на тлі загальнодержавних проблем до ретельної перевірки інформації, очевидно, не доходило.

Куди тривожніше сприйнялося повідомлення про те, що той, хто позиціонував себе сміливим волонтером, і таким його люди сприймали, раптом почав шукати клієнтуру на... зброю і боєприпаси. Під час спроби продажу трьохсот набоїв і чотирьох гранат із запалами його й затримали. У машині також виявили тротилу шашку з детонатором та магазин до автомата Калашникова. А ось під час обшуку в облаштованому схроні знайшли куди багатший «арсенал»: снайперську гвинтівку Драгунова; близько 3,5 тисячі набоїв калібрів 5, 45 і 7, 62; гранати із запалами; тротилі і димові шашки.

Чому все це тут, а не там, де мало б бути? А чи не могло статися на передовій, що, наприклад, у когось скінчилися набої, і це коштувало життя нашим бійцям? Той, хто подібним чином за нинішньої складної ситуації обкрадає ЗСУ, вже більше схожий на ворога, ніж на волонтера. Чи не так?

Василь ГРОМОВИЙ

«Ми не другий сорт і хочемо кращого життя...»

До редакції «Вінниччини» надійшов лист від жителів села Калитинка Шаргородської громади, в якому вони пишуть про наболілу проблему – зменшення ціни на продане молоко і звертаються за допомогою до місцевої влади. Друкуємо лист мовою оригіналу.

«На нашу думку, сьогодні ми стали нікому не потрібні. Ми ніколи ні про що не просили у влади та не клянчили чи вимагали. Просто тихо весь час вижили. Але зараз ситуація вже критична. Єдиним нашим прибутком у селі є корови та молоко. Власники заводів вже настільки знахабніли, що за літр молока, здобутого важкою працею, заплатили від 15 квітня по 1 травня вже по 7 грн 50 коп. Дотепер хоч платили по 8 гривень. Але це ще не кінець. Вони сказали, що ціна ще буде знижуватися.

Хоч ми здаємо молоко за жирністю,

та перед нами аналіз ніхто не проводить. Пробу забирають на завод, і результат привозять вже з лабораторії, в якому пишуть, що хочуть, а там – злітають жиросодержання, відповідно злітають літри. Звичайно ж, нам літр молока по 8 гривень і не виходив. Коли ми запитали підприємця, яка займається закупівлею у нас молока, чому вона не привезе апарат «Екомілка» у село, щоб ми на власні очі бачили результат, то вона відповіла, що такий апарат є один на весь завод.

Того року в селі Калитинка було більше 200 корів. На цей рік залишилася половина. І то вже багато людей замислюється щодо продажу худоби. Послуги пастуха цього року 300 гривень. На все ростуть ціни: на продукти, електроенергію, водопостачання, за яке ми й так платимо по 60 гривень за куб.

А потрібно ще купити дрова, одяг, ліки, які зараз недешеві. Плюс до цього послуги ветеринара, закупівля жому коровам, косіння та привезення сіна. У такий спосіб корівка повністю на дотаціях. Але ж у нас також є діти, яких ми маємо поставити на ноги: вивчити, одягнути, зробити весілля...

Ми, люди з села, точно такі ж самі, як і всі українці. Ми не другий сорт і також хочемо кращого життя. Зимою ми мусимо ставати батраками та їхати на заробітки, а літом доглядати землю. Жінки в селах у віці 50 років мають вигляд старих баб з покрученою спиною та пальцями.

Наші чоловіки тримають на собі фронт, а жінки з сіл цей фронт годують. Тож скажи, владо, будь ласка, цим людям, навіщо ми тебе обирали? Для того, щоб ти обібрала нас? Зверніть увагу на життя селян та допоможіть хоч урегулювати ціну на молоко».

Жителі села Калитинка Жмеринського району

P.S. Коли матеріал було підготовлено до друку, із Калитинки зателефонувала місцева жителька і сказала, що в неділю у них відбулася зустріч із підприємцем, яка займається перекупкою молока. Емоційна розмова на підвищених тонах тривала майже дві години, але ніякої згоди сторони не досягнули. Люди продовжують продавати молоко «сліпо, не знаючи ціни... Її встановити завод аж у другій половині місяця. Отак і живемо – все повторюється!».

Чия церква?

Нещодавно на інтернет-ресурсі srzh.news опублікували інформацію про те, що чиновник з Вінниччини особисто бере участь у захопленні храму УПЦ в селі Уланів. Мова йде про голову Уланівської об'єднаної територіальної громади Олександра Гоцуляка. Далі в повідомленні читаємо про те, що нібито пан голова примусово «приганяв» бюджетників на збори релігійної громади з приводу її переходу до ПЦУ. Щоб забезпечити явку вчителів, йдеться далі на сайті, та інших представників бюджетної сфери, пан Гоцуляк дав команду скоротити уроки та завершити навчальний процес у школі на годину раніше встановленого часу. Як повідомляють у Вінницькій єпархії УПЦ, самі парафіяни храму в Ула-

нові на чолі зі священником-настоятелем вже проводили збори релігійної громади і нікуди переходити не збираються.

Цитуємо далі за текстом: «Подібне масове зібрання, яке організував голова Уланівської ОТГ, заборонене під час воєнного стану. Про це місцева релігійна громада подала відповідну заяву у правоохоронні органи. Все це беззаконня і розпалювання ворожнечі відбувається під час війни». Особливий цинізм даної ситуації, вважають у Вінницькій єпархії, полягає у залученні головою працівників державних органів для масових зборів релігійного характеру.

Тож чи було рейдерське захоплення храму в Уланівській територіальній громаді та хто має право

проводити церковні богослужіння в архітектурній пам'ятці України, у даному конфлікті спробувала розібратися «Вінниччина», взявши коментар до голови згаданої громади Олександра Гоцуляка.

- Початок повномасштабного вторгнення росії в Україну зумовив й певні незворотні процеси в церковному розрізі. Саме тоді деякі священники вирішили перейти на службу в ПЦУ. Один із них, отець Ярослав з Уланова, теж перейшов до ПЦУ, але довго в її складі не пробув і знову, з невідомих нам причин, повернувся до церкви, підзвітної московському патріархату. Він мав авторитет та підтримку в нашій громаді, але після згаданих митарств підтримка його персони нашим населенням різко впала. Тоді ж жителі села зібрали підписи для переходу нашого храму в лоно ПЦУ, але торік наснаги закінчити почате їм не стало. Після подій із Лаврою наші жителі повторно зібрали підписи в громаді для передачі місцевого храму до ПЦУ. Після отримання цих списків я, як голова громади, мусив відреагувати на звернення людей. Тож у певний день ми призначили збори, які й успішно провели. Майже одногосно, за винятком двох голосів, люди знову проголосували за перехід храму під юрисдикцію Православної церкви України,

- розповів своє бачення ситуації Олександр Гоцуляк.

- Жодного рейдерського захоплення храму не було – це наклеп. Учасні в зборах я не брав, мається на увазі не голосував, оскільки не є членом релігійної громади Уланова – проживаю в іншому місці. Отже, зібралася релігійна громада, проголосувала, а потім делегували мені повноваження про звернення до обласної військової державної адміністрації для передачі нашого храму до ПЦУ. Того ж дня я направив відповідний лист до адміністрації, - веде далі пан Гоцуляк. – Жодних вказівок «бюджетникам» приходити на збори я не видавав. Крім того, хіба вони не мешканці села і не мають право вирішувати його долю і відкрито висловлювати свою думку? Збори були призначені на першу годину дня, тобто в більшості людей в цей час була обідня перерва. Прийти й висловити свою думку з того чи іншого приводу – легітимне право наших мешканців громади, і вони ним скористалися.

- Якщо ми матимемо рішення

військової державної адміністрації стосовно нашого храму на користь більшості, то відповідно будемо вирішувати спор на основі букви закону та нормативно-правових актів. На даний момент церква не належить жодній з парафій релігійної громади. Церковні служби у храмі поки що правляться священником УПЦ й лише тому, що я не хотів ще більше розпалювати конфлікт у громаді, – зазначив голова. – Після згаданих мною зборів люди пішли до храму, але на них вже там чекали невідомі нам особи, які навіть у нас не проживають, й не більше десятка затятих місцевих вірян. Саме вони й завадили нашим людям пройти до храму...

- На час врегулювання конфлікту, а саме отримання установчих документів, я запропонував священнику припинити богослужіння в храмі, аби тим самим не створювати протистояння та навіть конфліктів між місцевими мешканцями. Однак мою пропозицію проігнорували, - зазначив голова ОТГ. – Щодо «вагомої» підтримки церкви УПЦ в Уланові, то хотів би зазначити, що ніяких зборів у храмі вони не проводили, натомість на свято Вербної неділі збирали у прихожан підписи для нібито підтримки отця Ярослава, а насправді на збори я не видавав. Крім того, хіба вони не мешканці села і не мають право вирішувати його долю і відкрито висловлювати свою думку? Збори були призначені на першу годину дня, тобто в більшості людей в цей час була обідня перерва. Прийти й висловити свою думку з того чи іншого приводу – легітимне право наших мешканців громади, і вони ним скористалися.

- Якщо ми матимемо рішення

Кому заважає Микола Драганюк

На початку травня у фейсбуці з'явилася інформація від власника особистого селянського господарства (ОСГ) шаргородця Миколи Драганюка про те, що Шаргородський відділ Жмеринської окружної прокуратури порушив проти нього кримінальну справу за статтею «Безгосподарське використання землі».

Ось що нам розповідає Микола Драганюк:

— Як власник особистого селянського господарства, розводжу і продаю рибу та продукт рибництва (ікру) не в обхід чинного законодавства. Тому я не побоявся обнародувати у соцмережі Фейсбук свою проблему.

— Спочатку розкажіть, як ви почали займатись розведенням червонокнижної риби - білуги, стерляді, осетра, форелі? Рідкісна у наших краях справа...

— То ціла історія!

Після розвалу Союзу я повернувся додому із заробітків з росії, де працював на газовому родовищі. А вдома роботи немає! Треба було за щось утримувати сім'ю. Тому почав продавати взуття, чим займаюсь і досі. А ще я наважився на особисте селянське господарство. Для цього в одному із сіл купив стару хатину із запущеним городом. До тамтешньої сільської ради подав заяву про виділення мені додатково землі, і сесія сільської ради задовольнила моє прохання. Разом вийшов гектар.

На нижній частині ділянки, що майже примикає до річки Мурашки, була копанка, а навколо неї - мочарі. От я і вирішив розширити її, а поруч викопати ще одну. Вдихнув, можна сказати, друге життя у землю, яка була непридатна для ведення землеробства та десятиріччями лежала мертвим капіталом.

Щоб розпочати нову для себе справу, я перечитав чимало наукової літератури. А от отримати поради від рибалок-практиків не було можливості по тій простій причині, що вирощуванням червонокнижних видів риби на Вінниччині ніхто не займався - справа ця дуже копітка. А ще більше затратна. Наприклад, одну запліднену ікринку білуги купляв за 18 євро. А таких ікринок, як ви розумієте, потрібно було не одну. Я купляв їх у спеціалізованому господарстві, що в Херсонській області.

Деякі кошти в мене були, але... Був і чималий борг...

Одна жінка часто купувала в мене взуття "на хрестик", як-то кажуть. Вона завжди справно віддавала борги, тож таким чином ввійшла в довіру.

А якось вона, жаліючись, розказала мені, що її сина можуть засудити до позбавлення волі, якщо не компенсує державі збитки (працюючи лісником, він цупив дрова, от і спіймався). Я

пожалів жінку, як матір... Пішов людині назустріч, позичив для неї у своїх друзів кругленьку суму.

Та, як виявилось, ніякого боргу вона мені повертати не збиралась, як і багатьом іншим ошуканим людям. Про що я дізнався пізніше. Тому я вирішив шукати колекторів, які займаються поверненням довірливим, ошука-

ним аферистами громадянам боргів.

Ввівши в пошуковій системі слово колектор, я знайшов фірму по будівництву водостічних колекторів на рибних господарствах. Через них вийшов на рибоводів, яких давно шукав.

Як мовиться, не було б щастя, та нещастя допомогло! Шукав колекторів, щоб допомогли забрати свої гроші, а знайшов водостічні колектори. Виходить, завдяки тій аферистці я почав серйозно займатися розведенням риби.

А далі не обійшлося без допомоги спеціалістів. Свою допомогу мені запропонували доктори біологічних наук та професор Національної академії наук України... Ці фанати в галузі розведення риби рідкісних порід так хотіли, щоб на Вінниччині хтось цим займався, що самі приїхали до мене, і на місці надали кваліфіковані, дуже цінні поради. За що я їм дуже вдячний!

— То віддала та жінка вам борги чи ні?

— Та де там! Вона так обманула чимало людей! Чомусь прокуратура ніяк не може притягнути її до відповідальності. Хоч не один раз люди ловили її за руку. І доказів шахрайства, на мою думку, більш ніж достатньо!

Якби по кримінальних справах, відкритих по цій злодійці, прокура-

тура працювала з таким зав'язанням, як по мені!

— Микола, а де взялася ваша кримінальна справа?

— Я почав було вести невелике власне розслідування, щоб відповісти собі на це питання. Добрі люди підказали мені, що рапорт про те, нібито я безгосподарно використовую землю (між іншим, свою землю, прива-

тизовану мною ще у 2019 році!), подав до Шаргородського відділу Жмеринської окружної прокуратури працівник поліції Владислав Б.

Звідкіля він взяв таку інформацію, нібито я з порушенням законодавства використовую свою землю, коли і в очі не бачив місцини,

де знаходиться моє господарство! Та й бачити її практично не міг. Із прилеглої дороги моїх ставків не видно. Хіба що з висоти пташиного польоту! А ближче підійти не дадуть собаки-охоронці. Для мене це досі залишається загадкою: тоді як?

Уже це свідчить про те, що кримінальна справа проти мене — це чисте замовлення.

— То ви стверджуєте, що шкоди довікло від води, яку скидаєте з копанок у Мурашку, немає?

— Жодної шкоди! Навіть є користь. Копанки, між іншим, за порадою тих самих науковців я обвалував землю, що залишилась від копанки водою — це щоб дощові води та води від танення снігів не потрапили у водойми та не завдавали шкоди аквакультурам. Копанки наповнюються водою із джерел, яка і підсилює річковий потік річки Мурашки. Риб я не підгодовую. Кожна аквакультура знаходить природний корм, за який слугують дрібні карасики, синюшка, мотиль, мормиш і інші живі організми. До речі, ви-

кликана комісія з Вінниці не виявила в мене жодного порушення природоохоронного законодавства.

— Ми дійшли і до документів, які дають вам право на ведення особистого селянського господарства...

— Головним таким дозволяючим документом є витяг із Державного реєстру речових прав, який за значущістю привіюється до Державного акта на право приватної власності на землю. Найближчим часом я отримаю на руки і документ про зміну цільового призначення щодо використання земельної ділянки. Мені його готує одна приватна фірма з Вінниці, яка займається питаннями землеустрою та з якою я

На користь вищесказаного посадовою особою наведу кілька фактів. Торік, коли в Шаргородську міську територіальну громаду почали прибувати тимчасово переміщені особи, Микола Драганюк розмістив у фейсбуці оголошення про свою готовність підтримати нужденних з їх числа громадян продуктами харчування. Для цього в порядку надання гуманітарної допомоги виділив їм три центнери високоякісної риби. А коли дізнався, що на лікуванні в Шаргородській міській лікарні перебувають поранені учасники війни проти російських загарбників, то і їм привіз риби. Таким же висококалорійним продуктом харчування він, на прохання свого брата Віталія — військовослужбовця легендарного полку «Азов», ділився і з його бойовими побратимами, які проходили курс лікування у Вінницькому військовому шпиталі.

— Займаючись розведенням риби, я не ставлю собі за мету нажити великі багатства. Ціни в мене на рибу та ікру не вищі за ті, за якими продають такі продукти харчування в супермаркетах Шаргорода — вони навіть нижчі.

Розведення червонокнижних риб, як на мене, більше нагадує захоплення, хобі, ніж статтю доходів сімейного бюджету. Останнім часом почав розводити і в'юнів та раків. Якби я щось порушував, то прокуратура спочатку мала б мене про це попередити, дати термін на усунення порушення законодавства. І вже потім, у разі ігнорування мною попередження та невиконання вимог припису, порушувати кримінальну справу. До прокуратури мене ще не викликали для дачі показань.

Прокоментувати ситуацію ми попросили начальника Шаргородського відділу Жмеринської окружної прокуратури Олександра Трачука.

— Так, є така кримінальна справа, порушена наприкінці минулого місяця. Але будь-якого процесуального статусу власник особистого селянського господарства громадянин Драганюк Микола Миколайович не має. Щоб розпочати розслідування справи по суті, в нас має бути висновок експерта з використання земельних ресурсів. Такий висновок до нас не поступав, тому слідчі дії не проводяться.

— Отже, чи буде дано хід цій справі чи її закриють, залежить від висновку експерта?

— Так.

Микола ЧЕРНЕГА
Шаргородська громада

«Цифрова співпраця» Вінницького медуніверситету з німецькими колегами

«Ukraine digital» – таку назву має проєкт співпраці Вінницького національного медичного університету ім. М. Пирогова та Мюнхенського університету Людвіга-Максиміліана.

Троє викладачів ВНМУ ім. М. Пирогова – доцент ЗВО кафедри внутрішньої медицини №1 Лілія Володимирівна Швець, доцент кафедри пропедевтики внутрішньої медицини Аліна Олександрівна Довгань та асистент ЗВО кафедри інфекційних хвороб з курсом епідеміології Катерина Юріївна Романчук – стали учасниками проєкту міжнародного міжвузівського співробітництва з німецьким Університетом Людвіга-Максиміліана «Ukraine digital», що втілюється за підтримки DAAD (Німецької служби академічних обмінів).

На першій сесії стажування у жовтні 2022 р. Аліна Олександрівна та Катерина Юріївна взяли участь як клініцисти-тьютори в роботі Міжнародної літньої школи з обговорення клінічних кейсів (ICDSS) на базі клініки Мюнхенського університету Людвіга-Максиміліана. Учасниками цієї школи щорічно стають кращі студенти з Університету Людвіга-Максиміліана, Мюнхенського технічного університету TUM, медичного коледжу Вейла Корнелла Корнелльського університету (США), Вашингтонського університету Сент-Луїса (США). Цьогоріч разом з українськими викладачами школу мали можливість відвідати і п'ятеро лікарів-інтернів як учасники дискусій. Лікарі-тьютори та студенти-медики різних курсів обговорювали складні клінічні випадки, взяті з багатого архіву журналу «New England Journal of Medicine».

З метою формування клінічного мислення та поліпшення розпізнавання студентами певних клінічних патернів упродовж одного інтенсивного робочого тижня молоді медики з лікарями-тьюторами (наставниками) обговорювали медичні проблеми – поширені, складні для діагностики – та рідкісні захворювання чи синдроми з усіх галузей медицини. Розбір кейсів відбувався з дотриманням чітко визначеної методики та намаганням обрати оптимальний діагно-

стичний алгоритм у кожному представленому клінічному випадку.

До речі, впровадження такого курсу для розбору загальнотерапевтичних та інфекційних кейсів уже планується з наступного навчального року і в нашому університеті як вибіркова дисципліна. А найбільш активні його учасники зможуть подавати свої кандидатури для участі у міжнародній щорічній літній школі ICDSS у місті Мюнхен.

Ще один цикл стажування, в листопаді 2022 року, був присвячений пошуку проблем, які постають перед викладачами в умовах онлайн-навчання, та шляхів їх вирішення. Викладачі ВНМУ разом із колегами з інших медичних вузів України мали можливість ознайомитись із симуляційними центрами, в яких навчаються студенти LMU (Мюнхен) та Charite University (Берлін), також підвищують свою кваліфікацію практикуючі лікарі.

Звичайно, вражають масштаби центру, що містить окремі кімнати зі справжнім гелікоптером чи машиною екстреної медичної допомоги всередині, оснащеними відео- та аудіосупроводом, що дозволяють цілком зануритись у віртуальну реальність клінічної ситуації, монітори з зображенням реальних розмірів для покращення навиків обстеження дітей із різноманітними попередньо запрограмованими синдромами чи захворюваннями, тренажери для віддаленої телекомунікації та активної допомоги у ході оперативних втручань з ефектом присутності тощо. Однак приємно відзначити, що тренажери, які використовують студенти у Німеччині при підготовці до практично орієнтованих іспитів, співставні з тими, якими оснащені симуляційні центри ВНМУ ім. М. Пирогова. Щороку студенти-медики Вінницького медуніверситету проходять спеціальні цикли з відточування своїх практичних навичок на наших симуляторах у різних галузях медицини.

Німецькі колеги поділилися з українськими викладачами низкою

методик, що націлені створити для студента образ віртуального пацієнта. Однією з найбільш популярних є стандартизовані клінічні випадки на навчальній платформі CASUS. Ця платформа для кейс-орієнтованого навчання з використанням віртуальних пацієнтів (VP) заснована у 1993 році та постійно вдосконалюється. Нині на платформі доступно понад 176 тис. кейсів (клінічних випадків). Викладачі тут можуть отримати авторські права і створювати нові клінічні випадки, курси та іспити для студентів, стежити за їх прогресом. Модуль для створення кейсів CASUS простий у використанні та пропонує широкий спектр можливостей для трансформації клінічних випадків у віртуальних пацієнтів.

Дидактична концепція CASUS передбачає, що всі студенти опрацьовують кейси в заданому порядку. Також є більш дослідницькі дизайни кейсу, в якому студенти можуть приймати власні рішення. Інструмент CASUS підтримує численні медіаформати – зображення, файли PDF або відео. Викладач може відобразити будь-який вид цифрового вмісту безпосередньо або як гіперпосилання. «Вирішальною» складовою в кейсах CASUS є різні типи запитань, які можна використовувати для перевірки прогресу студентів. Окрім того, після відповіді на запитання студент дізнається правильну відповідь та отримує коментар від викладача з посиланням на доказові джерела інформації. Студенти можуть спілкуватися з авторами, викладачами або своїми колегами. Тобто CASUS сприяє тренуванню навичок клінічного мислення, навчання з віртуальними пацієнтами добре структуроване та пропонує численні можливості залучення студента до здобуття знань.

Отже, платформа CASUS є перспективною у навчанні наших студентів, адже сприятиме покращенню клінічного мислення. Викладачі ВНМУ А. Довгань, Л. Швець та К.

Романчук у рамках проєкту взяли участь в адаптації уже наявних віртуальних кейсів до використання в українській медичній освіті та отримали авторські права. Слід зазначити, що цю методикою уже почали впроваджувати в навчальний процес викладачі на заняттях з іноземними студентами.

Також вагомим досягненням у рамках співробітництва «Ukraine digital» стало отримання для всіх студентів та викладачів Вінницького медуніверситету вільного безкоштовного доступу до навчальної платформи AMBOSS при реєстрації з університетських акаунтів.

Платформа AMBOSS – це інтерактивний ресурс, що включає в себе безліч функціональних можливостей та надає інструменти кожному студенту удосконалювати і поглиблювати свої знання в медичній сфері. Програма розроблена німецькими лікарями різного профілю та містить сучасну доказову інформацію. Складається з декількох розділів, що тісно пов'язані між собою. Перший з них – бібліотека. Для зручності вона розділена на окремі категорії, має актуальну інформацію, що базується на доказовій медицині та постійно оновлюється.

AMBOSS містить безліч навчальних відео, гістологічних препаратів, рентгенологічних, КТ- та МРТ-знімків тощо. А під час увімкнен-

ня спеціального режиму на знімках будуть виділені всі патологічні зміни, тож можна легко перевірити, чи студент не пропустив їх на зображенні.

Надзвичайно корисними є функціональні можливості бази тестів QBank: в умові тесту програма виділяє ключові слова, які повинні настановити на правильну відповідь, а до кожного з варіантів відповідей є пояснення, чому саме ця відповідь правильна/неправильна, з посиланнями на інформацію в бібліотеці...

Платформа AMBOSS є найбільш популярною серед студентів-медиків не лише Німеччині, а й усієї Європи. Тож тепер ми з радістю повідомляємо, що і наші студенти мають такий сучасний інструмент в арсеналі підготовки до занять – у вільному доступі з 1 травня до кінця 2023-го року.

Наразі програма співпраці ВНМУ ім. М. Пирогова та колаборації німецьких вузів «Ukraine digital» ще триває, тож згадані досягнення не є кінцевими. Наші викладачі активно працюють над впровадженням нових інструментів та знань у навчальний процес Вінницького медуніверситету. Згодом розповімо про подальші не менш цікаві результати міжнародної співпраці та сподіваємось на її продовження.

Аліна ДОВГАНЬ,
Катерина РОМАНЧУК

Кубок ректора здобули стоматологи

Спартакіада на здобуття Кубка ректора вперше відбулась у Вінницькому національному медичному університеті ім. М. Пирогова.

Пролунав Державний Гімн України, капітани команд урочисто підняли Державний Прапор, після цього почались захопливі змагання. Нагороди виборювали команди з футболу, баскетболу, волейболу та легкої атлетики – представники медичного факультету №1, медичного факультету №2, стоматологічного та фармацевтичного факультетів, факультету підготовки іноземних громадян. Спортсмени-студенти, тренери і наставники, викладачі, глядачі та всі небайдужі зібрались на майданчику університетського спорткомплексу. Спартакіада ВНМУ загалом зібрала понад 500 учасників.

- Висловлюю щиро вдячність та повагу студентам, молодшим колегам, що презентували справжній спорт високих досягнень! Без винятку всі команди демонстрували висококласну гру, виявили неабиякі здібності, відстояли честь факультетів. Глядачі щиро захоплювалися цим спортивним видовищем! Запевняю: університет докладе максимум зусиль для розвитку різних видів спорту, – зазначила очільниця ВНМУ професор Ві-

кторія Петрушенко. – Усі талановиті спортсмени отримали заслужені грамоти та подяки. Наша воля до перемоги – незламна!

Які ж команди стали переможцями? Найбільш запеклою виявилась боротьба за футбольну першість. Результати футбольного турніру: I місце здобула А-команда медичного факультету №1, II місце – команда факультету підготовки іноземних громадян, III місце – команда медичного факультету №2.

Високий рівень підготовки продемонстрували і команди усіх факультетів із волейболу. Тут I місце виборола команда медичного факультету №2, II місце – команда стоматологічного факультету, III місце – А-команда медичного факультету №1.

На баскетбольному п'єдесталі пошани найвищу сходинку посіла Б-команда медичного факультету №1, друге місце – команда майбутніх стоматологів, третє – команда фармацевтичного факультету.

У не менш азартній та видовищній легкоатлетичній естафеті I місце здобула Б-команда медичного факультету №1, II місце – А-команда медфакультету №1, III місце – команда стоматологічного.

А найціннішим призом Спартакіа-

ди був Кубок ректора. Згідно з Положенням про Спартакіаду ВНМУ, підсумковий середній показник команд виявився таким: I місце – команда стоматологічного факультету, II місце – Б-команда медичного ф-ту №1, III місце – А-команда медичного ф-ту №1, IV місце – команда медфаку №2, V місце – команда факультету підготовки іноземців, VI місце – команда фармфакультету. Отже, за підсумками змагань Кубок ректора-2023 здобули майбутні стоматологи, з чим їх і вітаємо.

Як розповіла звідувач кафедри фізичного виховання та лікувальної фізкультури ВНМУ професор Лариса Сарафінюк, раніше в університеті відбувалися окремі змагання між факультетами з різних видів спорту, але такої масштабної та масової Спартакіади ще не було.

- Це була ініціатива Вікторії Вікторівни Петрушенко провести в цьому році таке змагання на нашому гарному стадіоні. Мета – пропагувати фізичну активність, адже за останніх кілька років рухова акти-

вність дітей та молоді значно знизилась. Ковід, потім напружена ситуація з повітряними тривогами... До речі, я була приємно здивована, що цьогоріч першокурсники буквально вимагали від нас занять із фізичного виховання не дистанційно, а офлайн, навіть писали заяви, щоб надати їм можливість ходити в зал. І саме змагання першокурсників у безрезні-квітні стали своєрідною репетицією Спартакіади на Кубок ректора. Наша кафедра, колеги-тренери, студентська самоврядування активно долучилися та провели колосальну підготовчу роботу. Також приємно, що деканати нас підтримали і допомагали студентам захистити спортивну честь їхніх факультетів, – розповіла Лариса Анатоліївна. – Кубок ректора буде перехідним призом. Сподіваємось, його щороку виборюватимуть команди різних факультетів.

До речі, нині деякі медичні вузи відмовилися від викладання фізичної культури, тоді як студенти Вінницького медуніверситету можуть вивчати фізвиховання та основи здорового способу життя як предмети за вибором. Ці дисципліни охоче обирають і вітчизняні студенти, й іноземні, адже розуміють, що фізична активність та «здоровий дух у здоровому тілі» є дуже важливими, особливо для майбутніх лікарів.

Юрій СЕГЕДА

Наші випускники одразу знаходять роботу

Розмову з професором Володимиром Школьніковим, деканом медичного факультету №2 Вінницького медичного університету, ми почали з екскурсу в історію.

За словами Володимира Семіновича, педіатричний факультет Вінницького медінституту ім. М. Пирогова було відкрито в 1961 році, до його складу увійшли 16 кафедр, з них три профільних. Отже, факультет, хоча й під іншою назвою, має більш як 60-річну історію.

Профільні кафедри — це кафедра педіатрії, організована ще в 1934 р. (потім реорганізована у 1942 р. і повторно створена як відокремлений підрозділ у 1964 р.); кафедра дитячої хірургії, сформована в 1960 р.; кафедра дитячих інфекційних хвороб, організована в 1965-му, — розповідає декан Володимир Школьніков. — Основними клінічними базами тоді стали новозбудована обласна дитяча лікарня, обласна клінічна лікарня ім. М. Пирогова, центральна районна лікарня, пологовий будинок №2 і дитяча інфекційна лікарня.

Вагомий внесок у створення та розбудову педіатричного факультету зробили його колишні декани. Першим деканом став професор Олександр Столярчук (керував факультетом з 1963 р. по 1972 р.), потім проф. Іван Гуменюк (1972-1984 рр.), проф. Василь Мороз (був деканом із 1984 по 1986 рр.), доцент Степан Псюк (з 1986 по 1997). А в 1994 р., у зв'язку зі змінами в організації вищої медичної освіти і у практичній охороні здоров'я, педіатричний та лікувальний факультети було реорганізовано в єдиний медичний факультет з підготовкою на ньому лікарів за спеціальностями «Лікувальна справа» та «Педіатрія».

Зі збільшенням обсягів підготовки студентів-педіатрів у 2001 р. виникла потреба у формуванні медичного факультету №2, який і займався підготовкою педіатрів (деканом тоді став доцент Олег Власенко). А медичний факультет №1 готує здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Медицина» (раніше спеціальність називалася «Лікувальна справа»).

Крім профільних, діють кафедра пропедевтики дитячих захворювань та догляду за хворими дітьми, кафедра педіатрії №1, кафедра педіатрії №2, дитячих інфекційних хвороб, кафедра дитячої хірургії, кафедра внутрішньої медицини медичного факультету №2 та кафедра хірургії медичного факультету №2, які й опікуються підготовкою лікарів-педіатрів. У 2003 р., у зв'язку з початком підготовки за спеціальністю «Медицина психологія», сформована ще одна профільна кафедра — медичної психології та психіатрії.

хології, медичної та психологічної реабілітації. Отже, наш факультет наразі є багатограним і мультидисциплінарним з точки зору спеціальностей підготовки здобувачів вищої освіти.

Що стосується професорсько-викладацького складу, то загалом в університеті він налічує майже тисячу осіб, серед них 762 — професори та доценти. А ще ми славетні тим, що у нас є сильні наукові школи (науково-педагогічні напрацювання) з давньою історією. Деяким науковим школам уже до ста років — з внутрішніх хвороб, педіатрії, хірургії, нормальної фізіології, нормальної анатомії, акушерства та гінекології тощо.

Із 2002 по 2021 рр. на факультеті було здійснено 19 випусків лікарів-педіатрів та 13 випусків медичних психологів — загалом понад 2400 випускників. У минулому році вперше на факультеті відбувся випуск здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Медицина». Зараз на факультеті налічується понад 1200 здобувачів освіти за спеціальностями «Медицина», «Педіатрія» і «Медицина психологія».

— І цей перелік спеціальностей планується розширювати?

— Так, оскільки наш факультет багатограний у плані підготовки з різних медичних спеціальностей, то керівництвом університету заплановано відкриття ще однієї нагально важливої спеціальності — з вересня поточного року планується розпочати набір на спеціальність «Терапія та реабілітація». А вже час диктує нові вимоги підготовки потрібних державі спеціалістів. Здобувачі освіти за цією спеціальністю (майбутні фахівці з фізичної реабілітації та оздоровлення людини) зможуть працювати у складі мультидисциплінарних реабілітаційних команд, зокрема, у державних, громадських установах з фізичної культури та спорту, спортивних комплексах, оздоровчо-спортивних та ре-

відновної реабілітаційної терапії, але є і діти з такими вадами розвитку, як, наприклад, дитячий церебральний параліч. І в усій Україні бракує дитячих реабілітаційних центрів та спеціалістів. А вже є специфіка роботи з дитиною. Треба не тільки бути хорошим фахівцем і володіти всіма навичками, а ще й вивчати дитячу душу, розуміти, як вона формується. Бо від того, як піде професійна лікувальна робота, залежить, як дитина буде надалі жити. Тому найперше — лікувати душу, вміння зазирнути в неї, розуміти дитину. Саме тому ще раз наголошу, що наш факультет багатограний і торкається всіх галузей медицини, всіх спеціальностей.

помоги наші захисники з різними пораненнями, і щоб повернути їх до повноцінного життя, чимало зусиль докладають наші спеціалісти. Особливо наполегливо, з ранку до ночі, працює у складі ВНМУ Науково-дослідний інститут реабілітації осіб з інвалідністю, який очолює професор Віктор Шевчук. Багато студентів під час проходження практики бажують перейняти нові навички, зокрема з органозберігаючих операцій, які демонструє цей підрозділ нашого університету.

Крім того, багато наших випускників зараз перебувають на передовій, надаючи медичну допомогу на усіх рівнях. Між ними та університетом існує зворотний зв'язок та всіляка підтримка.

— Готуватимете фахівців з реабілітації не лише дорослих, а й дітей?

— Звісно. Крім того, що сьогодні вимагає допомоги захисникам,

них закладах міста й області. Для спеціальності «Медицина» клінічними базами практики є різні лікувальні заклади, для педіатрії це насамперед обласна дитяча лікарня з її хорошими спеціалістами, для медичної психології — обласна психоневрологічна лікарня ім. О. Ющенка. Крім цього, студенти можуть проходити практику і в інших лікувальних закладах країни. Поширене також проходження практики за кордоном...

Серед нещодавніх практик і стажувань наших студентів за кордоном, зокрема, літня школа з біомедицини та протиракової імунотерапії (Ганновер, Німеччина, 2019 р.); літні медичні канікули від Європейської ліги професійного розвитку на тему порівняння систем охорони здоров'я різних країн (Польща, Німеччина, Франція, Нідерланди, 2019 р.); практика в Давосі (Швейцарія, 2020 р.) у рамках заходів Всесвітнього економічного форуму; курс на тему інтерпретації клінічних досліджень в університеті Гопкінса (США, 2020 р.); щорічний Міжнародний студентський обмін Україна-Молдова «VIAMEDICA» (м. Кишинів, Молдова); міжнародна практи-

ка аспірантури «Порівняльні системи охорони здоров'я та реформування системи охорони здоров'я» (м. Познань, Польща); українсько-швейцарський проєкт «Розвиток медичної освіти»; стажування від Міжнародної федерації асоціації студентів-медиків (м. Танта, Єгипет); навчання від Німецької служби академічних обмінів на тему забезпечення академічної успішності під час кризи (м. Вюрцбург, 2022 р.); проєкт Національної агенції медичних техніків США на тему ліквідації наслідків стихійних лих тощо.

До речі, випускники нашого медичного факультету №2 і взагалі всього Вінницького медуніверситету дуже цінуються не лише на теренах України, а й за кордоном. Про це ми знаємо зі спілкування з колишніми

студентами. Ті з них, які з різних причин опинились за кордоном, теж користуються великим попитом, особливо випускники-педіатри.

— Хочеться запитати і про випускників, якими пишається медичний факультет №2.

— Особливих успіхів на науковій та педагогічній ниві досягли випускники, які стали докторами наук, професорами. Це проректор з лікувальної роботи нашого університету Василь Погорілий; керівник навчального відділу ВНМУ Людмила Фоміна; колишній завідувач кафедри фтизіатрії та імунології Борис Пухлик; колишній проректор з наукової роботи, завідувач кафедри загальної гігієни та екології Ігор Сергета; завкафедри дитячих інфекційних хвороб Ірина Незгода, завкафедри педіатрії №1 Ольга Яблонь, завкафедри педіатрії №2 Вероніка Дуднік, завкафедри нормальної фізіології Михайло Йолтухівський, завкафедри дитячої хірургії Віктор Коноплицький...

Серед випускників університету і відомі практики, педагоги та організатори галузі охорони здоров'я України: колишній заступник міністра охорони здоров'я О.К. Толстанов, колишній директор столичного НДІ офтальмології С.О. Риков; головний лікар Вінницької міської лікарні швидкої допомоги О.О. Фомін; його син, полковник медичної служби О.О. Фомін; колишня очільниця обласного департаменту охорони здоров'я Т.Ф. Бабій; академік М.П. Захараш та багато інших чудових лікарів.

— А як щодо проблем і потреб факультету?

— Завдяки всебічній підтримці в.о. ректора університету професора Вікторії Петрушенку матеріальна база і людські ресурси у нас на високому рівні. Хіба що є питання, яке стосується підготовки лікарів-педіатрів, але це проблема загальнодержавного масштабу. Ми в останні роки здійснюємо малий набір на педіатрію, це пов'язано з особливостями умов прийому на 1-й курс. Оскільки абітурієнти можуть подавати заяви на кілька напрямків, то багато зараховуються на медицину, а на педіатрію менше... Раніше педіатрів на потоці

було понад сто, а тепер у середньому 20. Це дуже мала кількість, вона не задовольняє потреби фахівців в Україні. До того ж чимало медиків зараз виїжджає за кордон, у європейських країнах є широке визнання наших фахівців і навіть не вимагають підтвердження диплома лікаря-педіатра. Тобто такі фахівці зразу знаходять місце роботи — і в Україні, і за кордоном...

Отже, сподіваємося, що Міністерство охорони здоров'я та Міністерство освіти знайдуть взаєморозуміння, аби впорядкувати умови вступу, — зазначив професор Володимир Школьніков і нагадав, що прийом документів для вступу до Вінницького медуніверситету відбуватиметься в липні протягом двох тижнів.

Спілкувався Юрій СЕГЕДА

Таким чином на факультеті до педіатрії додалась ще одна спеціальність — медична психологія.

Із 2016 р. медичний факультет №2 значно розширився і підготовка лікарів тут почала здійснюватися за чотирма спеціальностями — з медицини, педіатрії, медичної пси-

абілітаційних центрах тощо.

Ми вже переконались у перспективності підготовки таких спеціалістів. Торік серед випускників за спеціальністю «Медицина» було багато охочих пройти інтернатуру і стати саме лікарями-реабілітологами. Як відомо, зараз потребують до-

«Бережімо природу, будьмо другом їй...», -

закликає директор ліцею №2 з Мурованих Куриловець Тамара Лебедева

Природа і людина... Сьогодні надзвичайно актуальна тема. Вагомість її важко переоцінити, адже людство стоїть, за словами науковців, на порозі екологічної катастрофи. Проте зовсім не хочеться говорити про невтішний сценарій для земель, натомість кожен із нас прагне насолоджуватися чудовими пейзажами, дихати свіжим повітрям, пити чисту воду та... Цей ряд, зрозуміло, можна продовжити й далі, але... І тут з пам'яті виринають слова Павла Тичини: «О скільки у природи немудро-мудрих літер! О скільки у людини невміння прочитать...».

Здається, дивно, як же людина 21 століття не може зрозуміти світ. Ту коліску, яка дала життя, нагодувала, а ще зміцнила, розважала, вселила в душу почуття глибокої любові до краси. І що ж? Для *hotosariens* це важливо? Здається, що з кожною хвилиною людина все більше вивисує себе над природою, забуваючи найголовніший

закон буття: будь вдячним за все, що маєш, не прагни більшого, бо втрашиш усе. Звичайно, хтось скаже, що це філософія, але сучасні реалії нас усе більше переконують у тому, що потрібно рятувати світ - нашу планету. Це має бути комплексний підхід, який допоможе зупинити страшну руйнацію, дасть змогу уникнути непередбачуваних сценаріїв, яскраво зображених у фантастичних фільмах. Це завдання для тих, хто найбільше хоче зберегти життя, дати майбутнє дітям. А тому ніхто не може стояти осторонь проблеми, яка стосується, зрозуміло, і освітніх закладів, де саме формується глибоко усвідомлена думка: природа - наш дім.

Сучасна школа - це насамперед духовний розвиток особистості, у процесі якого формується відповідний світогляд та мислення, а відтак - загальна культура, що є важливим для молоді людини. Проте думаємо, що істотною складовою системи виховання все-таки є екологічне.

Проблема бережливого ставлення до природи, охорони навколишнього середовища, поліпшення екологічної ситуації є досить актуальною для нашого ліцею № 2 смт Мурованих Курилівці. Необхідно якомога швидше виховати покоління людей з новим екологічним мисленням, які б свято берегли землю, ліс, воду, повітря, дбайливо ставилися до природи.

У зв'язку з не надто приємними реаліями сучасного життя жодна людина не може стояти осторонь проблем довкілля, оскільки кожний із нас - частина природи. Ми всі залежимо від середовища, яке нас оточує, а воно залежить від нас. Розуміння цього спонукає педагогів ліцею до формування екологічної компетентності учнів як на уроках, так і в позаурочний час.

Юннати ліцею № 2 є постійними учасниками й призерами екологічних конкурсів і акцій обласного та всеукраїнського етапів. Надзвичайно цікавою була робота над проектом «Галерея кімнатних рослин», в якому взяли участь усі учні лі-

цею, учителі, батьки. Ми дізналися про види кімнатних рослин та їх значення в житті людини. Виявили, що вони поліпшують настрій, зволожують повітря та виділяють корисні речовини - фітонциди, які вбивають мікроорганізми. Кожній рослині для кращого росту та розвитку потрібні певні індивідуальні умови: зволоження, освітлення, тип

Вивчаючи історію й традиції нашого народу, учениця 6-А класу Тетяна Корчевська взяла участь в обласному конкурсі-захисті пошуково-дослідницьких робіт з народознавства «Рослини в традиціях та побуті українського народу», де виборолла I місце.

З метою поглибленого вивчення флористичного багатства країни, збереження біологічного різноманіття учні ліцею стали учасниками всеукраїнського конкурсу «День рослин» у номінації «Ботанічна ілюстрація» та здобули I місце на обласному й всеукраїнському етапах.

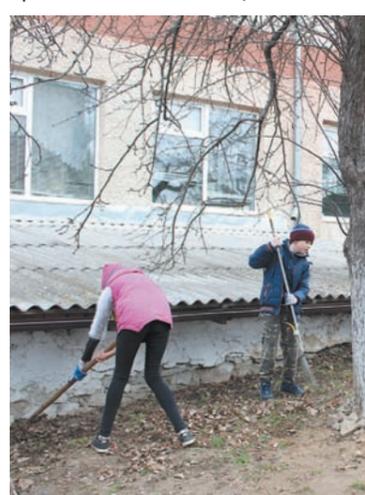
Досить цікавою формою роботи для юннатів ліцею щороку є всеукраїнська екологічна акція «В об'єктиві натураліста», де наші учні здобули II місце.

Ліцеїсти завжди дбають про п'яних друзів. Щоб птахи не залишилися голодними взимку й непоміченими навесні, школярі разом із батьками й учителями майструють годівнички й шпаківні, ведуть фенологічні спостереження за рятівниками саду, поля й городу. Щороку беремо участь в акціях: «Птах року», «Годівничка», «День синички», «День зустрічі птахів».

Вагомою для дітей є участь у всеукраїнській акції «Діти за гуманне ставлення до тварин», де формується не тільки дбайливе став-

лення до природи, а й розуміння того, що тварини такі ж жителі нашої планети, як і людина, а тому потребують також чистого простору, свіжої води та вдосталь їжі, а ще мають право на життя, як і ми. Крім того, наші учні усвідомили, що людина повинна докласти всіх зусиль, щоб стало менше сміття, адже тоді спрацює зворотний закон: сміття

ну компетентність у дітей, кожен учитель намагається донести думку про чистоту нашої оселі, про красу, виплекану власними руками. Тому не менш важливими в екологічному вихованні є й уроки української літератури. Згадаймо відомі слова Т.Шевченка:

знищить людину. З цією метою в ліцеї впроваджено екологічні проекти «Життя без сміття» (II місце на обласному етапі), «Екосумка - вибір 21 століття», «Здай батарейку на переробку - зроби довкілля чистішим!» Що нами зроблено? Ми навчилися сортувати сміття, не забруднюємо навколишнє середовище відпрацьованими батарейками, використовуємо в побуті екосумки й екоупаковки, завжди дбаємо про чистоту нашого ліцею й рідного селища.

Привозі місяця посли юннати й у щорічній всеукраїнській акції «Юний натураліст України» (II місце на обласному й всеукраїнському етапах).

Система роботи, організована в нашому освітньому закладі, має на меті виховати такого випускника, який розуміє стан сучасної природи та зробить усе можливе для її збереження. Формуючи екологіч-

жників є картини природи відомих пейзажистів. Неодноразово в ліцеї організовували виставки юних майстрів пензля, адже зрозуміло, що картина - це не тільки простір для уяви дитини, а ще й показник її підсвідомого розуміння важливості збереження довкілля.

Не можна не згадати й щорічну участь учнів ліцею в конкурсі колективів (агітбригад) екологічної просвіти загальноосвітніх і позашкільних закладів «Земля - наш спільний дім». Готуючи виступ, діти завжди переймаються ідеєю: берегти довкілля. Формується думка: людина - це лише частина природи, а тому не повинна порушувати загальну систему. Руйнація однієї ланки призведе до знищення світу, зрозуміло, що й людської цивілізації.

Не менш важливим є щорічний захід «Чорнобиль - наш біль». Саме під час виховних годин, перегляду фільмів діти усвідомлюють, що наукові відкриття сприяють прогресу, але іноді вони стають руйнівними, а їхні негативні наслідки важко передбачити. Малюнки, творчі роботи учнів є розумінням дітьми проблеми та пошуком можливих варіантів недопущення таких ситуацій у майбутньому.

Частиною екологічного виховання є екскурсії, організовані для наших ліцеїстів. Так, діти побували у ФГ «Велес Віта», яке очолює Струсевиць Петро Павлович. Школярі побачили умови утримання тварин, особливістю догляду. Але найголовніше те, що саме такі форми роботи сприяють вихованню любові до світу природи, розумінню того, що й тварини потребують любові та уваги.

Кожного року у квітні-травні заклад освіти є постійним учасником всеукраїнської акції «За чисте довкілля», яка має на меті перш за все докорінно змінити ставлення населення до проблеми санітарного стану території, на якій люди проживають. Учні та працівники ліцею активно долучаються до прибирання території біля своїх будинків, навчального закладу та пам'ятних місць селища. Така спільна праця об'єднує дітей, формує екологічне мислення: «Земля - це насамперед чиста домівка».

Таким чином можемо стверджувати, що організація екологічного виховання в ліцеї № 2 на високому рівні, а випускники закладу - майбутні дбайливі господарі планети Земля, бо ж, за словами В. Сухомлинського, «краса природи - це одне з джерел, що живить доброту, сердечність і любов». Тож бережімо природу, будьмо другом їй, а вона віддячить нам усіма своїми багатствами.

Підготував Віктор ЗЕЛЕНЮК, власкор «Вінниччини»
Світлина із сайту ліцею

...Світає,
Край неба палає;
Соловейко в темнім гаї
Сонце зустрічає...
Або ж поетичні рядки Лесі Українки:

Онде балочка весела,
В ній хороша, красні села,
Там хати садками вкриті,
Срібним маревом повиті...

Зрозуміло, що саме такими поезіями можна виховувати екологічну культуру, бо ж відомо, що той, хто любить рідну природу, ніколи не буде нищити її красу. Тому в ліцеї досить часто організуємо конкурси читців на екологічну тематику, написання творчих робіт.

Досить ефективним методом екологічного виховання є «Творчі майстерні», де діти малюють картини природи. Вагомим натхненником у народженні ідей юних худо-

Квіткова казка

Екологічний проєкт із такою назвою успішно реалізовується ось уже третій рік поспіль на території Козятинського ліцею №2. Між карантинними обмеженнями та сиренами, уроками та у позачасовий час школярі разом зі своїми наставниками знаходять час і можливість йти до поставленої спільної квітучої мети – сучасного ландшафтного дизайну території ліцею.

Наразі чотири клумби ліцею засіяні яскраво-зеленим газоном, що по периметру, під дерев'яний паркан, обсажені самшитом. Декоративні кущі через декілька років стануть «зеленим тилом» - екологічно та привабливо. Сирійські гібіскуси, що влітку наповнюють повітря своїми чарівними пахощами, туї «Смарагд», що чекають свого часу набути фантазійних форм під вмілими руками майстра, велика ялина, яку взимку учні прикрашають новорічними іграшками та вогниками, - усе це вічнозелене розмаїття пришкольній території дозволяє милувати око у будь-яку пору року.

Доповнюється ж казка сезонними квітами: весняними сонячно-жовтими нарцисами та різнокольоровими тюльпанами, літніми буйними ірисами, аромат-

ними флоксами та трояндами, осінніми чорнобривцями.

Придбання насаджень, що тепер прикрашають шкільний двір, стало можливим завдяки усій ліцейній родині: протягом двох навчальних років учні та їхні батьки, педагогічний колектив навчального закладу організували різноманітні благодійні заходи (ярмарки, збір макулатури «Здай стару книгу» - посади нове дерево»), результатом яких став збір коштів для озеленення.

- Наші учні зацікавлено знайомляться з мистецтвом ландшафтного дизайну, саджаючи нові рослини та доглядаючи за ними, - поділилася директор Козятинського ліцею №2 Наталія Міськова. - Переконана, що з допомогою участі у нашому екологічному проєкті «Квіткова казка» діти підвищать свій рівень емпатії та гуманності, адже доглядати за рослинами можуть лише добрі люди.

Наталія ЗАЙЧУК

Могилів-Подільський: у фото та листівках

Вийшла друком книга-фотонарис «Експерсія Могилевом над Дністром» авторства Тетяни Мартинюк та Олександра Богомольного. У їх творчому доробку - це вже другий творчий доробок. Як і перший - «Автор невідомий» - ця праця також дуже схвально сприйняла поціновувачів історії та культури нашого міста.

Презентація книги відбулась в історико-краєзнавчому музеї «Поділля», де зібрались представники управління культури та інформаційної діяльності міської ради, закладів культури та освіти, священнослужителі, прихильники творчості невтомних краєзнавців.

Книгу видано за сприяння Могилів-Подільської міської ради, яка фі-

нансово підтримує місцеве книговидання.

До збірки увійшли фотографії та листівки, зроблені різними майстрами в кінці 19-го та початку 20-го століття. Краєзнавці запрошують на екскурсію вулицями старовинного прикордонного міста. З перших сторінок фотонарис захоплює увагу глядача. Тут і гравюри різних авторів, і зображення міських площ, вулиць, архітектура культових споруд, будівель у первозданному вигляді, і листівки з панорамами з протилежного берега Дністра.

- Фотонарис, як машина часу, переносить нас на сторіччя назад, - розповідає краєзнавиця Тетяна Мартинюк. - Щоб зібрати таку рідкісну колекцію, ми дослідили чимало джерел. Працювали з доку-

ментами в архіві Національної бібліотеки Польщі, архіві Харківського художнього музею, Віденському архіві, фондах Могилів-Подільського історико-краєзнавчого музею. До книги увійшли також зображення з особистої колекції Олександра Богомольного.

- Колекціонуючи листівки, я вдруге полюбив своє місто. Вкотре переконався, що наш Могилів-Подільський з багатою історією, яку треба вивчати, - розповідає Олександр Богомольний.

Книга надрукована на якісному папері та у твердій палітурці. Збільшено розмір листівок і покращено якість усіх зображень. На форзаці бачимо зворотний бік листівок, який повідомляє про країну, де їх свого часу надрукували.

Автори щиро дякували міській раді, управлінню культури та інформаційної діяльності, міському голові Геннадію Глухманюку за фінансову підтримку.

Під час презентації було багато щирих слів, добрих побажань і квітів. Свій музичний виступ подарував присутнім вихованець мистецької школи Максим Грузинський.

Чимало з присутніх отримали книгу з автографом авторів.

Фотонарис займе почесне місце в експозиції місцевих бібліотек, музеїв, освітніх закладах. І без сумніву, гідно презентуватиме Могилів-Подільську громаду, яка береже свою історичну та культурну спадщину.

Людмила КОЛЕСНИК
м. Могилів-Подільський

Сир
«Комо» «Традиційний» 50%,
брусоч 185 г.

АКЦІЙНА ЦІНА

47⁰⁰
~~90~~

Пропозиція для людей пенсійного віку

Як скористатися пропозицією:

1. Скануй QR-код
2. Встанови застосунок «Сильно»
3. Активуй застосунок «Сильно» ввівши свій номер телефону
4. Знижка активується автоматично
5. Покажи застосунок «Сильно» на касі магазину

* точну невкційну ціну дивіться на цінниках.
Акційна пропозиція розповсюджується на одну одиницю товару для одного покупця та діє з 15.05.23 до 15.06.23.
Акційна пропозиція діє в усіх супермаркетах «Сильно» на території України.

Весна іде, красу несе

Ініціативу ГО «Ми – ямпільчани» щодо весняного причепурення навколишніх ландшафтів рідного краю одним із перших підтримали працівники Ямпільської міської ради (голова Сергій Гаджук).

Як розповів колишній заступник голови, а нині працівник міської ради Олександр Савчинський, трудові десанти, які очолили секретар міськради Вадим Семенюк, заступники голови Михайло Труба і Людмила Майорова та керівник справами виконкому Олесь Віт, активно зайнялись облаштуванням в'їздів до Ямпільської громади з

боку Вінниці, Могилева-Подільського та Крижополя.

Пофарбовано, побілено та замінено цілий ряд ландшафтних конструкцій.

Також прибрано оглядовий майданчик на урочищі «Мохнатка» - однієї з унікальних дендрологічних перлин не лише Ямпільської громади, а й всього Поділля.

Нині акція з благоустрою «За чисте довкілля» продовжується в екологічному парку «Над Дністром» у самому Ямполі.

Наш кор.

ГРОШІ НА КАРТКУ
до 20 000 грн

ЗНИЖКИ:

-99% Новим клієнтам з промокодом **115MONEY**

-60% Повторним клієнтам з промокодом **215MONEY**

Проста заявка, без дзвінків родичам та знайомим, рішення за 8 хв!

Промокоди на знижки діють з 15.05.2023 по 15.06.2023 на всій території України, окрім тимчасово окупованих територій, на вебсайті <https://creditkasa.ua/>. ТОВ «УКР КРЕДИТ ФІНАНС». Надання коштів у позику, в тому числі на умовах фінансового кредиту. Ставка споживчого кредиту – від 0,01% до 3% на день. Максимальна сума/ліміт кредиту – 20 000 грн. Реальна річна процентна ставка – від 4% до 279 354% відсотків річних. Строк кредитування – від 1 до 300 днів. Детальні умови надання фінансової послуги та розрахунку реальної річної процентної ставки див. на вебсайті <https://creditkasa.ua/>

Навчання за дуальною формою – інноваційний шлях здобуття робітничої професії

Багато українців втратили роботу під час війни. Декому фізично нудно працювати, послуги інших вже не актуальні, а багато просто втекли з-під обстрілів, залишивши робоче місце.

Сучасний ринок праці потребує кваліфікованих, мобільних робітників, які б мали не одну, а декілька суміжних професій, щоб задовольняти потреби роботодавців. Козятинське міжрегіональне вище професійне училище залізничного транспорту гнучко реагує на потреби в робітничих кадрах. А співпраця навчального закладу і роботодавців – це перспективний шлях розв'язання багатьох проблем, що виникають у процесі підготовки та подальшого працевлаштування робітників. За ініціативи директора Андрія Олексійовича Стецюка з 1 вересня 2018 року тут впроваджуються елементи дуальної форми навчання в освітній процес. Дуальна форма передбачає 60% всього навчального часу на професійно-практичну підготовку безпосередньо на підприємстві. Частина навчання здобувачі освіти проводять на робочому місці, повноцінно опановуючи практичні навички, отримують зарплату (грошову винагороду за відпрацьований час) і паралельно навчаються, отримуючи академічну стипендію.

Поєднання навчання у закладі освіти з навчанням на робочому місці, тобто правильна комбінація теорії та практики, є дієвою формою співпраці закладу освіти та виробничих підрозділів. У Козятинському училищі таку форму навчання запроваджено для

трьох спеціальностей: «Провідник пасажирського вагона», «Електромонтер контактної мережі», «Слюсар з ремонту рухомого складу. Помічник машиніста тепловоза. Помічник машиніста електровоза».

Заклад освіти співпрацює із такими виробничими підрозділами регіональної філії «Південно-Західна залізниця»: локомотивне депо Козятин, локомотивне депо Шепетівка, локомотивне депо Коростень, Коростенська дистанція електропостачання, Козятинська дистанція електропостачання та вагонна дільниця ст. Київ-Пасажирський.

Підписання трьохстороннього договору гарантує здобувачам освіти опанування навичок роботи

із новітньою технікою, передовими технологіями та грошову винагороду під час проходження виробничої практики, а по завершенні навчання – працевлаштування у виробничі підрозділи АТ «Укрзалізниця».

Здобувачі освіти по професії «Слюсар-електрик з ремонту електроустаткування. Електромонтер з ремонту та обслуговування пристроїв сигналізації, централізації та блокування», проходячи виробничу практику, працюють у ремонтній службі ТОВ «АКВ Українське каолінове товариство», удосконалюючи таким чином свої практичні навички: проводять з'єднання та відгалуження жил проводів та кабелів, виконують паяльні та зварювальні роботи із

новітніми обладнанням та інструментами, відпрацьовують навички монтажу електричних апаратів, електричних машин, трансформаторів та навички щодо проведення ремонту та технічного обслуговування реле, контакторів, датчиків, електромагнітних пускачів тощо.

Крім цього, на виконання програми заходів соціального партнерства здобувачі освіти, які навчаються із впровадженням елементів дуальної форми навчання, беруть участь у спортивних змаганнях: турнірі з шахів та шашок, мініфутболу, гирьового спорту, настільного тенісу, баскетболу, волейболу, кульової стрільби.

Впровадження дуальної системи відкриває ряд цілком очевидних переваг для усіх суб'єктів – для

освітнього закладу, для здобувачів освіти та роботодавців. А вже результатом підготовки є професійно компетентний фахівець з високою виробничо-технологічною культурою.

Випускники Козятинського МВПУЗТ здатні ефективно, самостійно вирішувати нестандартні ситуації, працювати за новими виробничими технологіями, з сучасним обладнанням. І головне – по завершенні навчання вони матимуть попит на сучасному ринку праці та відбудовуватимуть нашу державу в післявоєнний період.

Олена КОЛОМІЙЧУК,
заступник директора Козятинського МВПУЗТ з навчальної роботи

Змагались майбутні механізатори

У Ладжинському фаховому коледжі Вінницького національного аграрного університету відбувся обласний конкурс «Кращий за професією (транспортні дисципліни)» серед здобувачів освіти коледжів і технікумів Вінницької області.

Навчальний заклад зустрів учасників з Чернятинського фахового коледжу ВНАУ, Барського фахового коледжу транспорту та будівництва НТУ, Вінницького фахового коледжу НУХТ, Вінницького технічного фахового коледжу та Вінницького транспортного фахового коледжу.

Після жеребкування команди учасників відправилися по робочих місцях, де вправлялися у конкурсах: правила і безпека дорожнього руху, визначення технічного стану та дефектування складальних одиниць джерел електричної енергії, дефектування циліндрів блока, перевірка та регулювання напруги

і сили світла передніх фар автомобіля, практичний конкурс (їзда на автомобілі).

Всі учасники проявили майстерність у виконанні завдань, чим показали високу якість знань, отриманих під час навчання.

За результатами змагань учасники виборили: III місце – Вінницький технічний фаховий коледж та Чернятинський фаховий коледж ВНАУ.

II місце – Барський фаховий коледж транспорту та будівництва НТУ та Вінницький фаховий коледж НУХТ.

Переможцями стали команди Ладжинського фахового коледжу ВНАУ і Вінницького транспортного фахового коледжу. Всі учасники отримали сертифікати про участь і фото на згадку, а здобувачі освіти – відповідні грамоти.

Ольга АТАНАСОВА
м. Ладжин

У Липівці досвідчений лікар консультує ветеранів

Липовецька ветеранська організація ще в часи існування тутешнього району, коли нею керував світлої пам'яті Віктор Іванович Марківський, славила новаторством та конкретикою в роботі. І нині його молодші колеги на чолі з Валентиною Федорівною Левкович стараються не уступати попередникам. Відвідавши якось мимохідь ветеранський кабінет громади, застав там разом із Валентиною Федорівною та її заступником Олександром Григоровичем Слободянюком (цікаво, що в такій же «співпраці» у сімдесятих роках минулого століття ще доволі молодими вони керували Струтинським колгоспом) також і члена президії ветеранської організації, донедавна багаторічного лікаря райлікарні Дмитра Івановича Глуценка.

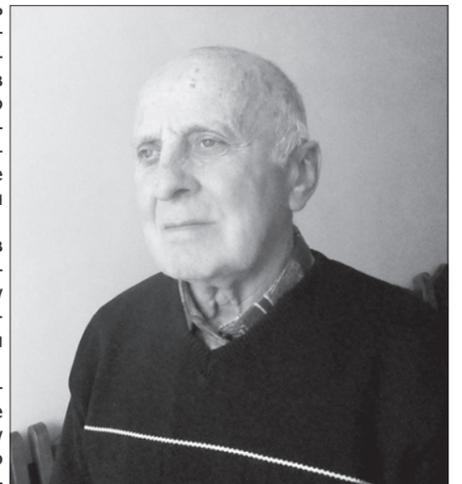
Наш колега виступив з цінною ініціативою, – розповіла очільниця ветеранів. – Маючи досвід травматолога й ортопеда, він вирішив приймати літніх людей безпосередньо тут. Це позитивно з кількох причин. По-перше, його спеціалізація дуже актуальна серед людей нашого віку. По-друге, лікарня розкинулася на північній околиці міста, і саме найстаршим липівчанам не дуже зручно туди добиратися, а наша дислокація все-таки в центрі. По-третє, Глуценка завжди славився тим, що він у своїй роботі старався уникати величезних списків медикаментів, особливо найдорожчих і «наймодніших», а це для пенсіонерів важливо. До того ж він дуже цікава, майстерна й винахідлива людина. Якоюсь збирались вітати з днем народження

когось з колег, задумались над подарунком. «Не переживайте, буде подарунок», – сказав Дмитро Іванович, пішов додому, ввімкнув столярного верстата і таку дерев'яну миску виготовив – справжній витвір мистецтва. А що може бути кращим за власноруч зроблений подарунок?

Все це зацікавило, відклав свої справи і вирішив ближче познайомитись. Прошу розповісти про себе. Говорить просто, навіть з легким гумором:

– Я брацлавчанин, інтернатуру проходив у Гайсині, але дружина моя з Росолі, тому опинився в Липівці. Та й до медінституту вступав не зразу, а починав з відділення електрифікації сільськогосподарського технікуму в своєму селищі. Дуже популярна серед хлопців була професія, і викладачі цікаві – грамотні, всебічно розвинуті, до них постійно тягнуло – навіть більше, ніж до самої професії. А вже початковими липовецькими лікарями з дружиною у 1975-78 роках пройшли серйозну школу в головному госпіталі так званої групи радянських військ у Німеччині. Хоча окупована східна частина тієї країни відчужено поступалась у своєму розвитку західним частинам, все-таки рівень життя порівняно з нашою імперією був незрівнянно вищим.

Мені випало побачити, по телебаченні, звичайно, що зробили радянські варвари з виняткової краси приміщеннями того госпіталю –

навіть черепицю побили. Там же й лідера НДР Еріка Хонекера спочатку переховували, а потім вивезли його до СРСР.

Повернувшись до Липівця, десятків років ми жили у квартирі, потім ще майже десятків років будувались і нарешті наприкінці минулого тисячоліття перебрались. Люблю не тільки з дерева щось вирізати, а й малювати, чеканити. Але свої роботи не колекціуюю, а роздаровую, так приємніше. Тут мені недалеко, тому вирішив бути корисним людям. Співпраця на громадських засадах у ветеранській організації додає мені приємних клопотів, – усміхнувшись, сказав на завершення розмови 74-річний лікар.

Микола КАВУН,
власкор «Вінниччини»
Фото автора

Допоки тримає пам'ять...

(Закінчення.)

Початок у №18, 19)

Думав, що десь, певне, всіх пов'язали. Довго сиділи, посвистували, лазили по навколівних хатах, але ніт. Вирішивши обдвигитися засвітла, повертаємося назад на КП (навколо якого теж триває більш як годинний обстріл). Сильний бій збоку, складається враження, що заховають з флангу. Мої вже кіпшують, але заспокоюю, що всі на місці, тримаємо стрій. За цих дві доби задовбалися всі.

З першим сонцем сам висуваюся на пошук пропалої групи. Біля однієї з хат бачу «тіло», стріляю — орк. Затягнув у хату, йду далі. На зв'язок вийшов командир зниклої групи — вирішили пом'якшити визначену хату на більш зручну, хтось брав рацію і збив хвилю... Певне, брешуть, але хай буде на їх совісті. Показав, де сховали вчорашнє бека та провізію з водою, оглянув позиції. Повертаючись назад, заглянув у хату — лежить «родненький» вже холодний, теж нічого з документів чи шевронів, забрав лиш магазини і автомат, заніс на КП.

Орки повторно починають активний обстріл і сунуть, наші відбили атаки, знову потребують бека, особливо гранати та постріли до РПГ.

Розносимо по позиціях. Серед наших нові поранені, здійснюємо евакуацію з позицій, здорових нікого не відпускаю (під приводом евакуації, підозрюю, що хочуть і собі дітисся). З «бригадних» позицій приносять «200-х», викликаю машинки і відправляю всіх у тил. Зі «своїх» бійців поповнюю поріділі групи. Нас залишається троє. Повторні піднесення бека та винесення поранених.

Наш правий фланг не витримує і починає відходити. У мене на КП звідкілясь береться певна кількість людей — кажуть, що конту-

жені, тут же і поповнення з прикомандированих прибуло. Але цікаві такі - ми будемо разом і більше ніяк. Розганяю по сусідніх хатах, щоб не спалились перед дроном. Одна з моїх груп кричить в рацію, що оточені, висуваюся з добровольцями їм на допомогу. Ротний з дрона бачить, що не так страшно, заспокоює їх по рації, але ті втихомирилися тільки, коли побачили нас.

Обстріли. Орки вже вирахували зайняті нами хати та почали цілитися конкретно по них.

Обстріляли, посунуло м'ясо.

Відбили.

Знову обстріл.

Постійне поповнення нами бека.

Таке враження, що КАМАЗ уже переносили.

Ще одним недоліком наших позицій стало те, що «наші» вулиці склалися з більш пролетарських хат: практично всі одноповерхові, з дуже горючого матеріалу. Тоді як ворог займав сучасні двоповерхові будинки і почав з верхніх поверхів контролювати ділянки вулиць, що ускладнювало наше (моє) переміщення.

Мало приємного, коли біля тебе

рядочком лягають кулі. Знову наші поранені, один дуже важкий. Підходимо максимально до позицій, забираємо.

Чорт, ні носилок, ні нош, нічого немає. Одного несемо на руках — допоки донесли, мокрі як хлющі. Болото та ще й дощ. Я не курю, але легені, думав, що виплюну. Перемотав поранених, знову відправка і своїх, і не своїх. Верещу, щоб не тусувались мені в дворі — знову насунулись якісь контужені, туп, як чумні, сидять попід стіни.

Поранення

Обстріли. Під ранок одна з правих дружних груп вже не витримала і покинула хату, що була найкращою позицією (перед ними яр, і оркам треба спуститися донизу, а

ред хатою настріляно повно орди. Вірите, от абсолютно ніяких емоцій від споглядання кількох десятків задубілих тіл... Уявіть собі, що спека, і ви нарихтувались поїхати на пляж. Приїхали, а там повно лежачих - засмагаючих. У вас, певне, лиш радість буде, коли запримітите десь вільне місце і швиденько встигнете кинути туди свій рушник. Права?

Поволі між хатами моїх груп повклинювалися орки, і почався контакт через вікна. Ніч, але тиші немає.

Як тут не вистачало наших мінометів... Знову арнальоти.

Знову орда.

Знову піднесення бека.

Права сторона загальної оборони почала потихеньку здавати назад. Знову в мене на КП повно чужих людей ошивається, мій голос сів від крику...

Бачу «Орлана» чи щось таке крутиться над нами, клямка моєму КП, через якийсь час новий обстріл. Почало залітати на обійстя. Бійці з двох крайніх бойових хат вийшли з фронту та опинилися біля мене. З цих двох груп зібрались добровольці і повернулись в одну хату. Для того щоб їх підтримати, висунався з бійцем, який в мене вийшов ніби помічником-заряджаючим, і почав закидати навісом пострілами з РПГ. Вистріляв стільки, що гранатомет був гарячий, я вже почав боїтися, щоб той раніше часу не вистріляв сам.

Затихли обстріли укріплених хат, і почали їхні АГСі стріляти вже по нам. Кинувши гранатомет, сховали-

ся за одну з хат. Я перебіг до КП, де знову набрав пострілів. Чую, викликають винести важкого пораненого. На рядні вчотирьох ледь доволокли. Повернувся на попереднє місце і знову почав накидати з РПГ. Бачу, що і орчата почали по нас з РПГ шмаляти (характерний червоний слід ззаду у пострілу), але з перельотом. Їх арта мовчить. Знову кінчився бека, а РПГ просто гарячує. Пішов на КП. У дворі сидять бійці, знову розганяю їх по хатах і чую, як починається обстріл мого КП.

Я вже якось знав, що це по нам. Відчував. Міни за мінами посипалися.

Встиг лише підбігти до погребу і відчув, як різко запекло в усю праву ногу, і в берці хлюпати почало. Поранило...

Присів на скоди, аби дістати турнікет, ще один близький вибух...

І все...

Далі якось так легко стало...

Сашко ДЕМОНЧАК

Приємно чути слова подяки

Знову наш волонтерський бойовий козацький екіпаж покликав до себе Схід України. Після двох надтермінових поїздок на Херсонський напрям, то Донецька область трішки нас зачекалася. Бо ж волонтерська допомога потрібна кругом!

Душа прикипає до захисників, з якими зустрічаєшся в котрий раз. Вони всі рідні, вони всі свої. За кожного хвилюєшся, як за рідного сина або чоловіка, або батька. І радієш тому, що ти їх бачиш живими, що ти їх можеш обійняти, що ти можеш з ними поспілкуватися. А дуже боляче, коли ти майже дістаєшся до місця призначення, а слухавку на іншому «кінці дроту» не підіймають. А ти телефонуєш і телефонуєш. Починаєш нервувати, прокручуючи сотні думок...

І ось все ж таки трубка «оживає», і чуєш рідний голос. Фу-х-х! Настає полегшення. Живі! Але потім, по приїзді дізнаєшся, що в 5 метрах від їх «житла» був приліт ворожого снаряда і що два бійці «двохсоті», то настрої миттєво зникає, і ти знову в тому стані розуміння, що війна триває. І ти на цій війні. І саме ти — зв'язок між тилом та фронтом. І що без тебе все зупиниться, і хлопці не отримають того, що їм там життєво важливо, якщо ти опустиш руки і дозволиш опустити руки тим, хто поруч.

Ще одна «ластівка» поїхала служити нашим військовим. Подяка за автомобіль лине до пана Георгія Козакевича з села Середня Могилів-Подільського району, який від щирого серця подарував його безкоштовно для потреб простих солдатів. Пан Георгій сам військовослужбовець і лише не-

щодавно в віком (виповнилося 60 років) звільнився з лав Збройних Сил України. До речі, «сонячна машина» проїхала весь шлях з міста Могилева-Подільського на Схід без поломок і непередбачуваних зупинок. Чому «сонячна машина», бо вона жовтого кольору — «сонячна», «жовтеняка», «золота». Авто летіло, як на крилах, виконувати свою місію, наче знало, що там воно принесе неабияку користь нашим захисникам.

Георгій разом із волонтером Сергієм Стангітом по черзі їхали за кермом, і разом вони справилися із задачею. Єдине, що як тільки приїжджаємо на Схід, то починаються дощі. Але дощі там постійне явище, і хлопцям вони дуже заважають, адже в окопах води завжди по «пупець». Нам часто доводиться розвантажувати гуманітарну допомогу під дощем. Головне, що ми все і всім привезли вчасно — а це була задача номер один! Провідували як завжди не одну бригаду. Передавали воїнам все - від резинових чобіт від вінничанки Валентини Процюк і команди «Чарівна мережка» («вінницькі павучки») до міцних обіймів із смаколикami із Шендерівки та Слідів.

І знаєте? Приємно було чути слова вдячності від бійців і бачити наповнені щирістю очі. Вони казали, що якби не такі волонтери, як ми,

то вони, напевно, не мали б цього всього.

Дійсно, коли ми зайшли в комірчину під назвою «склад», то ми там майже нічого з продуктів харчування не побачили. Деякі залишки... Лише на наступний день приїхала машина і привезла трохи продуктів, яких навіть на тиждень буде замало на ту кількість воїнів, які там служать. Не відаємо, з якого розрахунку те все береться, але умови проживання і харчування нам взагалі не сподобалися. Але хлопці і там наводять лад і дотримуються порядку.

А деякі «люде» сміють висловлюватися: «А їм же там зарплату гарну платять!» Ну, і? То якщо здригте тій зарплаті, то взувайте берці, автомат в руки, і вперед на захист України, і тоді, можливо, приїде розуміння того, що ви все-таки помилялися. Тому беріть і робіть

те, що вам під силу в тилу, як-от ті самі господині із сіл, що все готують власноруч, або автомайстри, які також ремонтують автомобілі на фронт безкоштовно. І під час цих процесів дякуйте кожному воїну за кожен прожитий вами день, тому що ви навіть не уявляєте, кризь які «кола пекла» вони там проходять, щоб нам тут було добре і щоб нам на голову не сипались снаряди та міни з неба...

Дякуємо всім-всім благодійникам та помічникам, кого знаємо особисто, а кого навіть і не бачили ніколи — Георгію та Наталії Козакевич, Артему Козакевичу, Сергію Козакевичу, Григорію та Олені Бриндак, Галині Мельник, Раїсі Трахтенгерц, Людмилі Колесник, Валентині Ліщенко, Марії Кучковській, Тетяні Оргев, Світлані Криворучко, Тетяні Басенко, Тамілі Панасюк, Сергію Кіфі, Миколі Стиренко, Наталії По-

падюк, Світлані Крохмалюк, Марині Крохмалюк, Тетяні Кліменко, Раїсі Скоробогач, Наталії Черватюк, Віктору Якубовському, Ірині Мініній, Юрію Осійському, Катерині Вержук, Анатолію Лаздан, Поліні та Петру Скорук, Лаурі Смоли, Богдану Вовчуку, Сергію та Вікторії Криловим, Альоні Бойко, Любові Заболотній, Сергію Кузику, Сергію та Тетяні Шведа, Олені Войцех, Тетяні Савицькій, Маргариті Пийвода-Мельник, Ларисі та Анатолію Скрипник, Ларисі Черепуляк, Ірині Максимчук, Лілії Максимчук, Оксані Романовій-Москвичовій, Інзі Дручок, Олександрю Скляруку, Юрію Дідушку, Сергію Юрко, колективу «Могилів-Подільської мистецької школи», Валентині Процюк та команді «Чарівна мережка», Віктору Чайковському, Олені Навроцькій та команді «Світлячки», Фонду громади «Подільська громада» і її керівниці Олені Данілової, Юлії та Миколі Кобзарям, Анатолію Крижанівському, Леоніду Апостолу, Ірині Суслівій, лідерці Жіночого руху «За майбутнє» та команді Жіночого руху Вікторії Черногогор, Ользі Коряк, Андрію Миколаєву, Володимирі Ліцемірському, Олександрю Глушкову, Сергію Синюку, Сергію Маліновському, вихованцям та колективу Озаринецького дитячого садка, Ларисі Конарській, Сергію Поповичу, Віталію та Сергію Горбаневич, ГО «Світла Україна», Віталію Боднару, Альоні Кордонській.

Україна у нас одна, і ми разом стояли і будемо стояти за нею до самісінької перемоги над клятим ворогом.

Україна понад усе! Слава ЗСУ!
З повагою і вірою в нашу перемогу, ваші військові волонтери Анна ЛАВРИК, Володимир ПУНЬКО, Сергій СТАНГРІТ, Георгій КОЗАКЕВИЧ м. Могилів-Подільський

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ

Сучасний рабовласник?

До поліції звернулись небайдужі люди, які повідомили, що на узбіччі шляху неподалік смт Браїлів Жмеринського району помітили в русі обмотаного ланцюгами чоловіка. Опитавши завдяки цьому 52-річного потерпілого, правоохоронці встановили, що «закував його в кайдани» 61-річний мешканець м. Гнівань. Своїм же мікроавтобусом доставив на власне сільгоспдприємство, 14-кілограмовий ланцюг перекинув у підсобці через балок і скріпив обид-

ва кінці нависним замком, залишивши так ночувати.

Все-таки невілнику вдалося втекти. У результаті рятувальники допомогли чоловікові позбутися кайданів і прикріпленого до них ланцюга. А у зловмисника поліцейські вилучили документи потерпілого та мобільні телефони.

Затриманому повідомлено про підозру в скоєнні злочину, передбаченого ч. 2 ст. 146 КК України (незаконне позбавлення волі або викрадення людини).

Конфісковують землі росіян

З метою захисту інтересів держави у сфері землекористування Вінницькою і Тульчинською округами прокуратурами подано до суду позовні заяви щодо конфіскації земельних ділянок у власність держави на території Літинської селищної громади (дві ділянки заг. площею 5,5 га), Крижопільської селищної громади (три ділянки заг.

площею 7 га) та Шпиківської селищної громади (одна ділянка площею 5 га).

Встановлено факти перебування земельних ділянок сільськогосподарського призначення на правах власності у громадян РФ, які отримали їх у спадок. Але, згідно з чинним законодавством, ті ділянки мають бути відчужені.

Щодня приходять на могилу сина...

Вже не голосить, як раніше. Не рве на голові коси. Не падає в розпачі на сиру землю. Не втрачає свідомість. Якось по-буденному поправляє вінки, покладає живі квіти. Забере вже зів'ялі. По ходу розповідь про родинні справи.

Діточки щодня питають, коли він повернеться з війни. У тата вночі знову піднявся тиск, бо сильно здав після похорону. А вона ще якось живе на цьому світі. І як живе, і чому - сама не знає. Хіба що онуки тримають і не дають втратити розум. Вона приходять на могилу до сина кожного дня.

А ця мама немає куди піти. І батько немає. І дружина. І діти. Бо чекають. Бо сподіваються, що не все ще втрачено. Бо оті страшні слова «зниклий безвісти» ще залишають надію, яка жевріє в душі і яка не дає зануритись в страшну безвихідь слова «загинув». Бо «зниклий безвісти» - це ще не кінець. Це ще може бути шпиталь чи втрата пам'яті, чи полон, чи контузія...

Але цей вогник надії не може жевріти вічно. Він потихеньку згасає, залишаючи по собі чорну, зорану вогнем рану. І я вже не знаю, якій мамі «краще»: тій, яка знає, де похована її кровиночка, чи тій, яка живе в такій невідомості. І кому з таких родин «повезло» більше. Вдумайтесь, скільки їх таких, що чекають, чекають, чекають...

Ми з почестями ховаємо загиблих. Знаємо їхню кількість. Дружимо їхні імена на шпальтах газет. Нагороджуємо державними нагородами. А скільки таких, що пропали безвісти?! Хто займається їхнім розшуком?! Хто зацікавлений в тому, щоб такі зневіжені останки тих Героїв, бо вони теж Герої і варті почестей та слави? Згорьовані батьки, дружини, діти

пишуть безліч запитів, самі проводять розслідування, самі шукають свідків, самі переглядають відповідні сайти в соцмережах... Хто - місяць чи два, а хто - вже понад рік. У них порушена психіка, вони не можуть відволіктись на інші справи, не можуть спати ночами, не можуть нормально спілкуватись, здригаються від кожного телефонного дзвінка. Жінки вже не стримують сліз. А у чоловіків лише очі червоні. Бо хто ж баче ті чоловічі сльози.

Господи, як це страшно і як боляче.

А ще гірше, коли такі люди стикаються з глухою стіною байдужості та формалізму. Коли розуміють, що їхні рідні були потрібні, щоб йти на фронт, а зараз вони лише тягар для слідчих органів. Що ніхто не зацікавлений у тому, щоб знайти залишки загиблого. Звичайно, якщо той справді загинув. Але хто буде з'ясовувати ту правду. Вони, наче якась окрема каста, мабуть, і допомоги ніякої не отримують, і виплат, бо ж і не воює, і не загинув. Просто «зниклий безвісти».

Звичайно, знаходиться безліч виправдань та пояснень такого ставлення: і «війна», і «ми не були готові», і «наші штабісти не навчені» і «там же стріляють та бомблять». Але ці, хто пішов на фронт, теж не були готові і теж були не навчені! Однак вони пішли туди, де «стріляють та бомблять!» І варті того, щоб бюрократи в погонах, які зараз сидять у зручних кріслах затишних кабінетів, не відправляли рідним стандартні відписки, а проводили реальне розслідування по кожному зниклому безвісти, кожному, хто в полоні, кожному, чий кісточка розкидана фронтовими дорогами і чия кров'ю так рясно полита багаторождальна українська земля.

...Днями знову зустріла жінку, яка йшла на могилу до сина, що загинув на війні. А куди прийти мамі, чий син «зниклий безвісти» і кому з цих мам «пощастило» більше? Хто знає відповідь на це питання? Тільки той, хто сам пережив таку трагедію.

Інна ФРІДКІНА,
депутат Шаргородської міської ради

ОГОЛОШЕННЯ

1. Повне та скорочене найменування суб'єкта господарювання: **Фермерське господарство «ТЯСМИН» (ФГ «ТЯСМИН»)**
2. Ідентифікаційний код юридичної особи в ЄДРПОУ — 32840426
3. Місцезнаходження суб'єкта господарювання, контактний номер телефону, адреса електронної пошти суб'єкта господарювання - 22111, Вінницька область, Хмельницький район, с. Тернівка, вулиця Свободи, буд.20, тел. + (04342) 2-37-83, e-mail: agrodom_iva@ukr.net
4. Місцезнаходження об'єкта/промислового майданчика — 22111, Вінницька область, Хмельницький район, с. Тернівка, вулиця Свободи, буд.20.
5. Мета отримання дозволу - визначення та регулювання викидів забруднюючих речовин (ЗР), які потрапляють в атмосферу при експлуатації технологічного обладнання, на отримання дозволу на викиди ЗР для існуючого об'єкта.
6. Відомості про наявність висновку з оцінки впливу на довкілля (ОВД), в якому визначено допустимість провадження планованої діяльності, яка згідно з вимогами ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля» підлягає оцінці впливу на довкілля — не підлягає проходженню процедури ОВД.
7. Загальний опис об'єкта (опис виробництва та технологічного устаткування) — підприємство спеціалізується на вирощуванні зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур. На промисловому майданчику проходить обробка та сушка горіхів фундука та знаходиться 2 організованих джерела викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, а саме димова труба ґрубки сторожки та димова труба сушарки для горіхів фундука.
8. Відомості щодо видів та обсягів викидів — від джерел викиду в атмосферне повітря надходять такі основні забруднюючі речовини: речовини у вигляді твердих суспендованих часток — 0,002 т/рік, оксид вуглецю — 0,078 т/рік, оксиди азоту (оксид та діоксид азоту) у перерахунку на діоксид азоту — 0,002 т/рік, оксид діазоту — 0,001 т/рік, сірки діоксид — 0,001 т/рік, НМЛОС — 0,008 т/рік, діоксид вуглецю — 17,91 т/рік, метан — 0,001 т/рік. Загальний викид забруднюючих речовин в атмосферне повітря становить — 0,093 т/рік (без врахування вуглецю діоксид).
9. Заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва, що виконані або/та які потребують виконання — не наводяться. Підприємство не внесено до переліку додатку 3 Інструкції про загальні вимоги до оформлення документів, у яких обґрунтовуються обсяги викидів, для отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами для підприємств, установ, організацій та громадян-підприємців. Міністерство ОНПС, м. Київ, 2006 р.
10. Перелік заходів щодо скорочення викидів, що виконані або/та які потребують виконання — не передбачені. Викиди забруднюючих речовин від стаціонарних джерел підприємства не перевищують встановлені нормативи гранично допустимих викидів відповідно до законодавства, тому заходи щодо скорочення викидів забруднюючих речовин не розробляються.
11. Дотримання виконання природоохоронних заходів щодо скорочення викидів — заходи не передбачені.
12. Відповідність пропозицій щодо дозволених обсягів викидів законодавству — викиди забруднюючих речовин відповідають вимогам законодавства.
13. Адреса держадміністрації з питань охорони навколишнього природного середовища, до якої можуть надсилатися зауваження та пропозиції громадськості щодо дозволу на викиди - Вінницька ОВА (Вінницька обл., м. Вінниця, вул. Соборна, 70, тел. (0432) 32-25-35, 32-35-35.
14. Строки подання зауважень та пропозицій — протягом 30 календарних днів з моменту виходу повідомлення

Календарна реформа в парафіях

Парафії Вінниччини позитивно сприймають перехід на новоюліанський календар

Днями у Спасо-Преображенському кафедральному соборі Вінниччини під головуванням митрополита Вінницького і Барського Симеона відбулися збори духовенства Вінницько-Барської єпархії, інформують пресслужба Вінницько-Барської єпархії УПЦ (ПЦУ).

На зборах обговорювалися питання життя парафій, допомоги Збройним Силам України, благодійної та просвітницької діяльності. Важливою темою також була календарна реформа (перехід на новоюліанський календар, тобто новий стиль) і її сприйняття на па-

рафіях Вінниччини.

На завершення зборів благочинні доповіли Керуючому єпархією про стан справ у благочиннях та основні події, які відбулися останнім часом на парафіях.

Нагадаємо, Українська греко-католицька церква планує перейти на новий стиль для нерухомих свят (тих, які відзначаються строго в ту саму дату щороку). Але для тих, хто поки що не готовий перейти на новий стиль, залишають можливість відзначати християнські свята за юліанським календарем до 2025 року.

Невстановлене місце — часто смертельне місце

За попередніми даними, 14 травня близько 11 години у Гнівані 51-річний місцевий житель перетинав залізничні колії у невстановленому місці. У цей час 54-річний машиніст із Жмеринського району скоїв на нього наїзд.

Остаточні причини аварії буде встановлено після проведення ряду експертиз. Розслідується провадження за ч. 3 ст. 276 КК України (порушення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного або повітряного транспорту, що спричинили загибель людей).

Віруси COVID-19 та грипу

виявили у стічних водах на Вінниччині

З лютого в області запровадили новий метод контролю захворюваності на COVID-19 та грип. Поширення хвороб визначають завдяки дослідженню стічних вод і вже звітують про перші результати. Про це повідомляють у «Вінницькому обласному центрі контролю та профілактики хвороб МОЗ України», повідомляє regionews.ua.

На території Вінницької області визначили три точки відбору проб стічних вод на виявлення рівнів концентрацій в них вірусу SARS-CoV-2 та грипу (м. Вінниця, м. Калинівка, м. Бар). Двічі на тиждень здійснюється забір з кожної точки та в подальшому доставляється до мікробіологічної лабораторії.

Починаючи з березня поточного року, епідеміологи відібрали та доставили в мікробіологічну лабораторію 40 проб стічних вод, після проведення досліджень вони виявили позитивними. В 2 зразках виявили SARS-CoV-2 варіант Delta L452R, в 32 пробах знайшли SARS-CoV-2 варіант Omicron E484A, в 6 - підтверджено вірус грипу.

- Також 5 зразків стічних вод з усіх визначених точок були відправлені до Референс-лабораторії вірусологічних досліджень Центру громадського здоров'я МОЗ України для проведення тестування методом повногеномного секвенування. Після проведення секвенування в усіх зразках стічних вод виявили SARS-CoV-2 варіант BN.1.3.1 Omicron. Цей варіант мутації коронавірусу SARS-CoV-2 також був виявлений після проведення секвенування матеріалу від людей, - йдеться у повідомленні.

У Грабівці вже готуються... копати картоплю

Коли після розвалу очолювано-го росією срср насамперед вона ж намагалась ліпити якусь СНГ, своє «СНГ» визначили і в колишньому Немирівському районі. Тобто, Скрицьке, Новоселівське і Грабовецьке — трійка остаточно занедбаних сусідніх господарств у південній його частині. Багато хто замість Новоселівського називав Нижчекропівнянське, бо хоч воно й по іншій бік Південного Бугу, але ще стрімкіше розвалювалося.

Мене дещо дивувала присутність у тому «СНГ» господарів Грабівця. Бо ще в сімдесятих роках починав свій трудовий шлях у сусідньому Вовчку, де наслуховався і про хазяйновитість, і про працьовитість грабівчан. Мала на увазі домашня працьовитість. Бо в колгоспі мало що клеїлось. І це не лише через біднуваті піщані ґрунти. Саме ця обставина і змушувала у своїх недовіках шукати... свої переваги.

Здавна першим у районі ранню картоплю вирощував саме Грабовець. Їхнього домашнього виробництва ковбаса належала до найкращих не лише на Вінниччині і впевнено «відкривала» найвищі двері чиновників не лише в Києві, а й у Москві. Також тутешні жителі вміли якісно висушити та вигідно продати фрукти. І навіть змагалися із сусідніми слобідськими старовірами в реалізації насіння соняшника по всяких тундрових місцях типу Воркути.

До речі, Слобода, яка пів століття тому адміністративно влилася в древній Брацлав, була доволі молодим населеним пунктом з рівне-

нькими вулицями, ніби велетенська шахівниця. До минулого століття росіяни-старовіри мешкали у недалекому звідсіля селі Сорокодуби, що нині входять до Грабовецького старостинського округу. А в шістдесятих-сімдесятих, пригадується, чимало старовірів проривали «соціалістичний заслін» й умудрялись домовлятися з головами сусідніх і навіть дальших колгоспів про виділення їм у тимчасове користування наділів, де вони вирощували овочі часом раніше, ніж городня бригада, а також у них достигали кавуни і дині. Для себе ж сіяли насіння соняшнику. Цією культурою нерідко заповнювали й залишені в Слободі городи. Сім'ї перебиралися в курені, деякі навіть заводили там корів, їжу готували на вогнищах. Звісно, з одного боку, зручніше було тим, хто отримував наділ неподалік Бугу. Але в той же час ріка ставала додатковою перешкодою в спілкуванні з навколишнім світом. З одного боку — схожа на циганську свобода, а з іншого — обов'язок виростити все згідно з домовленостями.

Якщо вже про ромів, то й вони здавна Брацлав та навколишні села полюбили і «якорились» тут навіть до заборони кочувати. А щодо поляків, то низка населених пунктів Надбужжя заснована ними. Щоправда, масові репресії сталінізму в тридцятих роках проти цієї нації спонукали багатьох приховувати своє коріння серед українців, яким від імперії дісталось не менше. Просто нас залишилось більше, бо було більше. В усякому разі, цей

край багатонаціональний, в чому й полягає його особливість. Різні етноси переймали один в одного досвід господарювання й виживання за непростих ситуацій.

Все те згадалось, коли трасою згори наближався до Грабівця і в долині побачив, як велетенськими «парашутами» біліла частина городів. Зупинившись і приглянувшись, зрозумів, що те агроволокло суцільне, а по краях воно прикидане землею, аби не закотив вітер. Один із ветеранів картопляного бізнесу Василь Григорович Стахмич скромно заявляє, що його технологія простіша, ніж у частини молодших колег, які встановлюють під плівкою дуги. Але й у нього бараболя

нівроку. Щоправда, хоча цьогорічна зима виявилась доволі теплою, зате весна з частими заморозками і затримує ріст. Якщо раніше не раз врожай починали збирати по завершенні першої декади травня, то нині цей процес опускається на пізніше. В усякому разі кажуть, що молода картопля в селі на Миколи, тобто 22 травня, вже була завжди.

Розмовляв того дня і з іншими картоплярами. На запитання вони відповідали охоче, але не всі погодились, аби їх називали. То їхнє право, і таку позицію можна зрозуміти, тим паче в наш непростий час. Позаяк ґрунти в селі бідні, то поцікавився, чи не доводиться «підганя-

ти» врожайність хімічними засобами. Але таке припущення враз переконливо спростували.

По-перше, після збору врожаю щороку сіють сидерати. По-друге, хоча село газифіковане, люди через дорожнечу газу масово використовують грубки і дров'яні плити, що значно прибавило попелу. По-третє, все більше всіяких відходів потрапляє на компостні купи, до яких селяни все більше звикають. По-четверте, хоча череди в селі немає, пологий правий надбужський берег дозволяє випасати худобу на припонах, тобто і перегній у багатьох є. А тепер найголовніше: крапельний полив навчилися поєднувати з використанням у невеличких дозах курячого посліду, що дає відчутну прибавку врожаю. В цілому ж за наявності поживи картопля любить піщані ґрунти.

Більше того, цю культуру під накриттям навіть не доводиться обприскувати від колорадських жуків, бо вони не встигають їй нашкочити. Тобто «страшилки» на кшталт того, що все раннє надто «напичкане» хімією, в даному разі не мають під собою ніякої основи.

За прикладом жителів села Мононастирське, що з протилежного боку Брацлава, окремі сім'ї у Грабівці також взяли за масове вирощування часнику на реалізацію. Виходить, ще одна цікава тема, як і вже згадувана «ковбасна». Тому до них плануємо повернутися в недалекому майбутньому.

Микола КАВУН
Фото автора

Бджолиний апокаліпсис

У Жмеринському районі зафіксовано масовий падіж робочих Божих комах

Той день 6 травня уже увійшов в історію Почапинець, Лисогірки, Зоринець та Новоселиці як «чорна субота». Як вважають власники пасік, лихо до них прилетіло від сусідів-аграріїв, чії поля підпирають села з усіх боків. «Рано чи пізно така облога мала десь прорвати, — переконана Наталя Гулько з Почапинець, — бо теперішні сільгоспвиробники на перше місце ставлять лише свою вигоду, нехтуючи інтересами місцевих жителів».

— Вранці тієї суботи до мого чоловіка Віктора зателефонував, а згодом і сам приїхав наш сусід-пенсіонер Василь Володимирович Козел, який з тривогою повідомив про сильний падіж бджіл на його пасіці і попросив, щоб ми оглянули свою, — продовжує жінка. — Від побаченого я ледь не втратила свідомість — біля кожного вулика купама лежали маленькі Божі комахи, а зазирнувши у вулик, взагалі отримала шок! Те, що робилося в ньому, можна назвати апокаліпсисом бджолиної сім'ї — дно вулика було вкриті мертвими льотними бджолами. Я зразу ж зателефонувала на «102», а коли прибув наряд поліції, то поголос про біду швидко поширився селом. На нашому обійсті зібралися майже всі пасічники села. Порадившись, ми почали обдзвонювати потрібні інстанції, б'ючи в набат тривоги...

У районному управлінні Держпродспоживслужби постраждалим пасічникам сказали, що загибель бджіл — це компетенція комісії, створеної при Жмеринській міській раді, що підтвердив і староста села Почапинець Анатолій Поліщук. Але того дня члени комісії так і не виїхали в Почапинець, посилаючись на вихідний і відсутність офіційного звернення до них. Тільки в понеділок 8 травня, коли всі постраждали колективно зібралися й приїхали у міську раду, де написали десять звернень, їх запевнили —

«будемо сьогодні розбиратися». Однак те «сьогодні» зрушило з місця тільки зранку у вівторок. При цьому хтось із «знайомих» чиновників «порадив» постраждалим пасічникам не ставати на стежку війни з монополістами-землевласниками, бо то, мовляв, марна трата часу — ще ніхто не виграв у них жодної подібної справи...

— А почалася наша бджолина трагедія після того, як одне з трьох сусідніх потужних господарств почало працювати на своїх землях з отрутохімікатами, — продовжує Наталя Гулько. — Перед цим нас попередили в соцмережі, що цей агрозахід триватиме з 2 по 15 травня у нічний час, але фактично, за

словами свідків, працювали також і у денний час тракторами та дронами. До того ж наша пильність була «приспана» відсутністю на навколишніх полях ріпаку, і ми не сподівалися на внесення хімікатів по ріллі після посівів кукурудзи і соняшнику. Більше того, в оголошенні не було конкретики по кожному населеному пункту з годинами роботи, як це мало місце попередніми роками. Ми б на той час якось притримали бджіл у вуликах, а так — пожинаємо страшні збитки. Рахунок йде на десятки тисяч гривень. Ми ж не такі багаті, щоб дарувати ці кошти далеко не бідним землекористувачам.

Робота комісії у нашому селі

була якась нервова і непередбачувана — постійно створювались штучні проблеми: то не можемо взяти проби ґрунту без представників агрофірми, то ті пообіцяли приїхати, але не приїхали, і тільки після того як Василь Козел зачитав голові комісії Анатолію Білоусу пункт із Закону України «Про бджільництво», де йдеться про можливий відбір проб при свідках, а також селищному голові та представниках міської ради, комісія погодилася відібрати проби ґрунту.

Члени комісії працювали тільки з тими пасічниками, в яких зареєстрована пасіка, іншим людям вони відмовили, сказавши, що вони їх навіть слухати не будуть, бо немає паспорта пасіки. При відборі бджіл ми виявили, що падіж продовжується ще дві доби після «чорної суботи», то мене цікавить, яка ж то концентрація тієї хімії була внесена у наш виснажений соняшником та кукурудзою землі?

Загинули наші бджілки-трудівниці, ми втратили можливість заробити якісь кошти в цьому сезоні, а ще нам треба заплатити у Києві за лабораторні дослідження бджіл та землі понад 10 тисяч гривень, а потім тільки подавати до суду. Така, виходить, процедура — легше вбити бджолу, аніж довести свою правоту і повернути збитки.

Під час сьогоденної війни рашисти нас знищують з одного боку, а свої ж аграрії допомагають їм винищити нас з іншого. Адже вся ця отрута входить у ґрунт, потім ми п'ємо воду, молоко, бо корови пахнуть по полях. Два роки тому вже було у нас отруєння худоби, але тоді цей факт не набув розголосу. Тепер же ми не зупинимось, будемо добиватися покарання винних і компенсації пасічникам втраченої матеріальної вигоди.

На мою думку, місцева влада стоїть горою тільки за монополістів, а нам одразу закривають рота — не лізьте нікуди, ви нічого не доб'єтеся. Доб'ємося, будьте певні! Ми будемо діяти вашими методами.

І наостанок, у нашому дворі ластівки у стрісі звилі гніздо, вивели пташенят, а вчора вони повикидали з гнізда мертвих малюків. До чого б це?

Віктор ЗЕЛЕНЮК,
власкор «Вінниччини»
Фото з соцмережі

Від Уладівки до Іванова: палаци та давні городища

ЕКСКУРСІЯ селом Уладівка на Хмельниччині спонукає до неувеселих роздумів. На превеликий жаль, як черняхівське городище пізньої античності, так і фундаментальна бібліотека графа Яна Потоцького залишилися болісним фантомом. Архівні матеріали, перевезені дітьми Потоцького до книгозбірень нинішніх польських Ланьцута й Крешовиці приваблюють небагатьох дослідників.

Хоча польські вчені мають доволі потужну антикознавчу школу істориків, але минувшину Вінниччини та й усього Поділля вони звикли оцінювати виключно під польськоцентричним кутом зору. Український «батько історії», академік Михайло Грушевський (1866-1934) неодноразово писав: українська історія в польській інтерпретації зводиться до «окультурення диких степів цивілізованими поляками». На подібні викривлення та неокоринності стосовно давньої минувшини нашого краю звертав увагу історик, краєзнавець Валентин Отмановський (1893-1964).

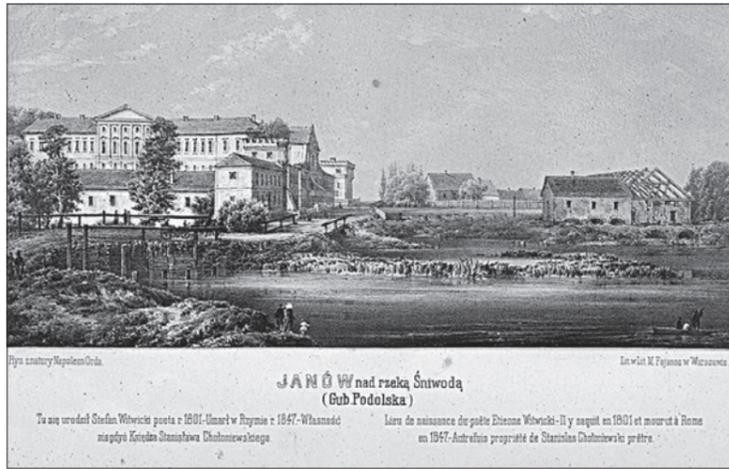
Зауважу: польський «антигерманізм» має глибоке історичне коріння. Свого часу німецькі феодалі зробили вкрай багато для винищення західних слов'янських спільнот на Балтиці, в Бранденбурзі, над Одером. Окрім того, далася взнаки багаторічна комуністична заборона на визнання факту германського заселення басейнів Вісли, Сяну, Дністра, Бугу. Продовжується політизована дискусія на кшталт: «черняхівці — вони германці чи слов'яни?».

Отже, Черняхівська археологічна культура II-V століть нашої ери приховує не менше загадок, аніж славнозвісна Трипільська археологічна культура V-III тисячоліть до нашої

ери! Просто остання давніша та більше «розрекламована», тоді як черняхівські знахідки в XX ст. не набували широкого розголосу через їхню «неправильну» ідеологічну спрямованість. Після 1945 р. вважалося небезпечним відстоювати культуротворчу присутність германців-готів чи кельтів-бастарнів у межах України. Це суперечило загальним антинімецьким настроям, підважувало штучну концепцію історії «Київської Русі». Аналогічно діяли польські освітньо-наукові чиновники. Суто германським знахідкам часто прищеплювалося фіктивне слов'янське походження. Такий підхід суттєво обмежив науковий світогляд. Адже участь германського чинника в нашій давній історії, потужні зв'язки готських правителів Побождя II-IV ст. з Римською імперією насправді збагачують уявлення про історію рідного краю, дозволяють краще усвідомити європейське цивілізаційне коріння України.

ЩО ж, Уладівка залишається позаду (див. попередню статтю). Замилування течією Бугу змінюється пейзажем с. Слобідка колишнього Калинівського району. Ще кілька кілометрів, і очам відкривається колишнє містечко Янів (тепер село). Від 1946 р. містечко стало селом і називається «Іванів».

Знає пізньосередньовічним замком, уперше згаданим 1410 р., містечко за литовсько-польської доби належало Мишкам герба Корчак. Після 1452 р. Мишки здобули королівський привілей на володіння землями Холонева. Так вони стали Холоневськими, зберігаючи свій вплив у межах пункту до часів громадянської війни 1917-1921 рр. За-

лишки їхнього замково-палацового ансамблю над р. Сниводо належать сьгоднішній школі-інтернату. Неподальок розташований бароковий костел Непорочного Зачаття Пресвятої Діви Марії із монастирським комплексом ченців-бернардинців. Понад 10-тисячний фонд (!) архівів, манускриптів і стародруків Янівської бібліотеки Мишків-Холоневських містив сотні цінних історичних свідчень, політичних творів, теологічних трактатів, утрачених під час більшовицької атаки в 1919 р.

ПЕРШИМ на пізньоантичній пам'ятці Іванова звернув свою увагу Валентин Отмановський (1893-1964). Зосередившись на ранньослов'янській спадщині містечка, краєзнавець назвав його найстарішим населеним пунктом Побождя «міського типу».

У 1962 р. кандидат історичних наук П. І. Хавлюк виявив тут слов'янське укріплене городище VI-VII ст. Того ж року він розкопав над Сниводою черняхівське поселення

II-IV ст. Повернувшись до Іванова двадцять років потому, Хавлюк додатково вивчив два скіфські кургани V-IV ст. до н. е.

Черняхівське «городище Хавлюка» розкинулося дещо північніше самого села. За письмовим звітом 1963 р., іванівські готи вподобали прирічкове плато поблизу одного зі струмків. Йдеться про «Янівське урочище». Поблизу Сниводи знайдено кілька десятків черняхівських «амфор», ліпні та гончарні зразки кераміки. Прикметно: в Іванові присутня як вельбарська кераміка (часів первісного поселення готів на Вінниччині), так і суто черняхівські гончарні вироби (часів безпосереднього встановлення контакту готів із римлянами).

Особливу історико-культурну вагу мають знахідки т. зв. «археологічного лому». Маю на увазі розсіпчасті уламки. Вони зазвичай не привертають належної уваги фахових науковців, оскільки не дають реальної змоги атрибуції знахідки. Атрибуція — встановлення прина-

лежності археологічної пам'ятки до певної культури чи якогось конкретного хронологічного проміжку. Ця справа тяжка, потребує скрупульозної роботи. Однак іванівські зразки нагадують уламки античних амфор дакійського зразка, що гіпотетично свідчить на користь торгівлі тутешніх черняхівців із подністровськими римлянами.

Поселення черняхівців над Сниводою (північніше костелу) охоплює територію 1000х150 м. Пласт безпосередніх знахідок сягає 10 см.

ЩЕ раніше, в 1950-х рр. археологами відкрито ще одне черняхівське городище Іванова (урочище Острів, прямо над Бугом). З дослідницької точки зору це городище має найбільше потенціалу. Доктор історичних наук Ераст Олексійович Симонович (1919-1983) самостійно розкопав тут близько сотні зразків вельбарської і черняхівської кераміки, знайшов одну античну амфору, підтвердив контакти бузького населення з римлянами.

Отож, коли їдете до Іванова, не забувайте: окрім старовинного замку, графського палацу, бернардинського костелу та загубленої бібліотеки стародруків, тут ви можете ознайомитися з двома городищами давніх германців, скіфськими курганами, оглянути найдавніше слов'янське містечко Вінниччини за версією Валентина Отмановського!

P.S. Далі буде!

Віктор МЕЛЬНИК, кандидат політичних наук, юрист, викладач Київського національного університету імені Тараса Шевченка, лауреат премії імені Миколи Лукаша за переклади з латини, член НСЖУ

Що знаємо і чого не знаємо про графа Яна Потоцького?

Світовий учений і літератор із Хмельницького району

Граф Ян Потоцький народився 8 березня 1761 р. у с. Пикові (тепер Хмельницький район). Сьогодні в заснованому 1590-го року Пикові про масштабні герці козаків, чумацькі обози та хрещення малолітнього графа Яна нагадують вже хіба лише руїни необарокового Костелу Пресвятої Трійці.

Батько Юзеф Потоцький (1735-1802) обіймав одну з ключових урядових посад на завершальній стадії незалежного існування Речі Посполитої. Ще з 1764 р. працював послом від околиць Хмельника на Сеймі. Помер він у Відні, але до останніх днів займався управлінням маєтками Пикова й Уладівки.

Мати Анна Терезія Оссолінська (1746-1810) володіла особистим літературним салоном, вважалася однією з найосвіченіших жінок. Її літературним і музичним хистом захоплювалися митці Австрії, Богемії, Угорщини. 1761-го графиня народила Юзефу Потоцькому сина Яна, а 1762-го на світ уже з'явився Северин (майбутній дипломат). Обоє хлопчиків вислано до Австрії, Швейцарії і Франції для здобуття початкової освіти.

У 1773-1776 Ян і Северин пройшли курси колегіумів Женеви і Лозанни. Заняття з паризькими репетиторами перетворили французьку на «головну рідну мову» майбутнього графа Яна. Польські джерела навіть повідомляють, нібито польську мову Ян Потоцький почав вивчати не раніше квітня 1778 р., коли вперше повернувся на вакації до батьківських маєтків Пикова й Уладівки.

Того ж 1778-го Ян Потоцький, із дозволу батька, добровільно вступає до армії Священної Римської

імперії (так тоді звалось австрійське військо). 1779-го здобув офіцерське звання під час спроб Австрії окупувати Баварію. Поступово граф Ян виконує ряд військово-дипломатичних доручень офіційного Відня. Завдяки цьому об'їздив усю Італію, працював на Сицилії, на Мальті, збирав розвідувальну інформацію в Османській Туреччині, африканському Тунісі, вивчав арабську культуру Єгипту.

Впродовж 1780-1784 рр. граф Потоцький володів званням лицаря Мальтійського Ордена, очолив ряд військово-морських акцій проти середземноморських піратів-мусульман. Уже тоді персональні листи графа свідчили про бажання присвятити життя науці. Можливо, за науковими студіями приховувалося виконання розвідувальних місій.

1784 р. — Ян Потоцький знову короткочасно відвідує маєтки Пикова й Уладівки на Вінниччині, звідки рушає до Києва. Його перша «суто наукова» мандрівка зосередилася на Запоріжжі, де Ян почав нотувати побачене. Наприкінці 1784 р. Потоцький самостійно вивчав зв'язки запорозьких козаків із культурою турків-османів, працював у бібліотеках Стамбула. Протягом 1785-го року граф уже перебував у Парижі, де слухав різноманітні лекційні курси зі славистики, перетворився на затягуючого політичного панслависта.

Бібліотечні і музейно-архівні пошуки проводили графа містами Нідерландів, Іспанії, Марокко, Німеччини. Від 1787 р., після першої подорожі Кавказом, Ян Потоцький отримав підданство Російської імперії. У 1783-1793 рр. його по-

в'язав шлюб з Юлією Терезою Любомирською, принісши Потоцькому у власність замки Ланьцута та Крешовця. Сьогодні там знаходяться графські архіви, перевезені з Уладівки синами Яна та Юлії — майбутніми графами, діячами наполеонівського руху Альфредом і Артуром Потоцькими.

1788 р. — опублікована перша монографія графа «Мандрівка до Туреччини та Єгипту». Потоцький почав активно друкувати малотиражні звіти про власні подорожі. Однак смерть дружини Юлії і новий шлюб із Констанцією Потоцькою примусив зробити паузу в історико-географічних студіях. Зрештою, в 1795-1812 рр. Потоцький проводив більшу частину часу, курсуючи поміж Петербургом і Варшавою. Як лицар Мальтійського Ордена Потоцький виконував роль офіційного представника імператора Павла I в лицарському з'єднанні, відповідав за організацію контактів із католицьким Ордемом Єзуїтів.

Період співпраці з імператорами Павлом I і Олександром I виявився найбільш плідним у творчості Яна Потоцького. Друкуються масштабні дослідження «Подорож Нижньою Саксонією» (1795), «Подорож степами Астрахані, Криму та Кавказу» (1798), чотиритомне «Дослідження історії сарматів» (1789-1792), монографія «Історичні та географічні фрагменти стосовно Скіфії, Сарматії і слов'ян» (1796). Після публікації потужної «Історії народу русів» (1802) виходить також «Історія давнього управління Поділлям» (1805). Того ж року Потоцький публікує ще дві «Давні історії», присвячені Волині та Херсонщині. За

результатами подорожей Кавказом, Ян уклав перший словник чеченської мови. Загалом він написав близько 200 наукових праць, де в фокусі уваги проступають історія скіфів і сарматів, походження слов'ян, зв'язки Польщі та України-Руси, турецько-козацькі протистояння, татарське заселення Півдня України, езуїтська діяльність в Середземномор'ї, перспективи створення Європейської федерації слов'янських народів, опозиція монархічних режимів республіканській демократії.

У 1812-1815 рр. Ян Потоцький нарешті скінчив далекі мандрі, завершив усі відповідальні місії. Граф повернувся до родинного маєтку с. Уладівки, продовжуючи одночасно роботу над сотнею наукових праць! З-поміж них особливе місце посів художній роман «із секретом» — всесвітньо відомий твір «Рукопис, знайдений у Сарагосі». Працю над книгою Потоцький почав ще 1797-го, але в Уладівці цей франкомовний, авантюрно-детективний роман отримав завершено форму (хоча і не був повністю дописаний). Вважається, нібито в романі Потоцький зашифрував окремі елементи своїх наукових відкриттів і відомості про контакти з таємними товариствами тодішньої Європи.

23 грудня 1815 р. доти невгамований граф учинив самогубство в

кабінеті уладівського помістя... Цей прикрий факт досі викликає безліч версій, роздумів, інсинуацій. По смерті Потоцького його сини евакуювали понад 100-тисячні фонди архіву та бібліотеки до помість Ланьцута й Крешовця. Таким чином Україна втратила величезне надбання історико-географічних, краєзнавчих, соціологічних, політичних і теологічних трактатів (уявіть собі, деякі з праць Яна Потоцького видавалися в кількості лише 1 примірника!). Однак і досі вивчення тих архівних скарбів залишається притягальною силою для всіх, хто так чи інакше цікавиться історією та культурою Вінниччини.

Карина ВОЛОШИНА, мистецтвознавиця

Повідомлення про намір отримати дозвіл на викиди

Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю Агрофірма Ольгопіль (СТОВ АФ «Ольгопіль»), код ЄДРПОУ - 03729478.

Місцезнаходження суб'єкта господарювання - 24830, Україна, Вінницька область, Гайсинський р-н, село Ольгопіль, вулиця Центральна, будинок 131, контактний номер телефону - (067)430-65-86, адреса електронної пошти суб'єкта господарювання - olgoroi@ukr.net

Місцезнаходження об'єкта/промислового майданчика:

№1 - 24830, Україна, Вінницька область, Гайсинський р-н, село Ольгопіль, вулиця 80-ї Гвардійської дивізії, 3;

№3 - 24830, Україна, Вінницька область, Гайсинський р-н, село Ольгопіль, вулиця Козацька, будинок 143А

№4 - 24830, Україна, Вінницька область, Гайсинський р-н, село Ольгопіль, вулиця Козацька, будинок 79
№5 - 24830, Україна, Вінницька область, Гайсинський р-н, село Ольгопіль, вулиця Івана Франка, будинок 11

№6 - 24830, Україна, Вінницька область, Гайсинський р-н, село Ольгопіль, вулиця Центральна, будинок 131

Мета отримання дозволу на викиди ЗР для існуючого об'єкта, для надання права експлуатувати об'єкт, з якого надходять в атмосферне повітря забруднюючі речовини або їхні суміші;

Об'єкт не підлягає оцінці впливу на довкілля, відповідно висновок з оцінки впливу на довкілля відсутній;

Загальний опис об'єкта (опис виробництва та технологічного устаткування) - основним видом діяльності підприємства згідно з КВЕД є 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур.

Промисловий майданчик №1 - на території розташований автозаправний комплекс для заправки власного автотранспорту, а саме: резервуари для зберігання дизельного палива, бензину та паливороздавальні колоноки для заправки автотранспорту. Для проведення ремонтних робіт на підприємстві експлуатуються заточний верстат та зварювальний апарат. Обігривається приміщення грубою опалення. Джерелами викидів ЗР є заточний верстат, труба грубки опалення, зварювальний апарат, дихальні клапани резервуарів для дизпалива та бензину, паливороздавальні колоноки для бензину та дизельного палива.

Відомості щодо видів та обсягів викидів (т/рік) - речовини у вигляді суспендованих твердих частинок - 0,009, вуглецю оксид - 0,260, оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту - 0,004, діоксид вуглецю - 1,936, азоту(1) оксид (N2O) - 0,0001, метан - 0,0001, НМЛОС (суміш насичених вуглеводнів C2-C8) - 0,001, вуглеводні насичені C12-C19 (у перерахунку на сумарний органічний вуглець) - 7,6048*10⁻⁷, бензин (нафтовий, малосірчистий, у перерахунку на вуглець) - 0,0340012, залізо та його сполуки (у перерахунку на залізо) - 0,0014, манган та його сполуки (у перерахунку на діоксид мангану) - 0,00014.

Промисловий майданчик №3 - на промайданчику розташований елеватор, де відбувається приймання, очищення, сушіння та зберігання зерна. Також тут функціонує насінний завод, де відбувається прийом зернових культур з автомобільного транспорту, очищення зернових культур, протруєння насіння, відпуск продукції на автомобільний транспорт. Джерелами викидів ЗР є авторозвантажувач, завальні ями, аспірація сепаратора КБС-100, відвантаження зернових відходів на автотранспорт, аспірація зерноочисної машини РЕТКУС К531, склад відходів, аспірація пневмостола, аспірація протруєвача, труба аспіраційної колонки, відвантаження протруєного насіння, аспірація зерноочисної машини БЛС-100 та

установки для відбирання II сорту, труба зерносушарки BONFANTI, труба теплогенератора зерносушарки, витяжні вентилятори силосів для зберігання зернових культур, відвантаження зернових культур на автомобільний транспорт, димова труба опалювальної печі.

Відомості щодо видів та обсягів викидів (т/рік) - 1,2,3-триазол - 0,001, речовини у вигляді суспендованих твердих частинок - 5,1902, вуглецю оксид - 0,4691, оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту - 0,31307, діоксид вуглецю - 285,4625, азоту(1) оксид (N2O) - 0,017104, НМЛОС (суміш насичених вуглеводнів C2-C8) - 0,17604, діоксид сірки - 0,7202, метан - 0,0310207.

Промисловий майданчик №4 - на території промайданчика розміщуються два свинарники, призначені для вирощування свиней. Гній від свиней компостується на майданчику компостування гною. Для приготування їжі для свиней використовується кормодробильна установка - КДУ. Джерелами викидів ЗР є свинарники, загальнообмінна вентиляція комбікормового комплексу, майданчик для компостування гною, завальна яма.

Відомості щодо видів та обсягів викидів (т/рік) - речовини у вигляді суспендованих твердих частинок - 0,95030075, аміак - 0,150, сірководень - 0,100, метилмеркаптан - 0,00108, альдегід пропіоновий - 0,012, кислота капронова - 0,0066, фенол - 0,002, диметилсульфід - 0,0129, диметиламін - 0,0526, метан - 1,540.

Промисловий майданчик №5 - на території промайданчика розташований деревообробний цех, в якому функціонують фугувальний верстат, рейсмусовий верстат, циркулярний верстат, універсальний верстат. Для виготовлення борошна та крупи експлуатується млин ОПМ-6 «Фермер». Джерелами викидів ЗР є завальна яма, труби аспірації млина ОПМ-6 «Фермер», загальнообмінна вентиляція деревообробного цеху.

Відомості щодо видів та обсягів викидів (т/рік) - речовини у вигляді суспендованих твердих частинок - 0,024.

Промисловий майданчик №6 - для обігріву приміщення адмінбудівлі на промайданчиках експлуатується твердопаливний котел. Джерелом викидів ЗР є димова труба твердопаливного котла.

Відомості щодо видів та обсягів викидів (т/рік) - речовини у вигляді суспендованих твердих частинок - 0,081, вуглецю оксид - 0,797, оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту - 0,053, діоксид вуглецю - 29,039, азоту(1) оксид (N2O) - 0,001, НМЛОС (суміш насичених вуглеводнів C2-C8) - 0,013, діоксид сірки - 0,016, метан - 0,001.

Відповідно до Наказу Міністерства охорони навколишнього природного середовища України №108 від 09.03.2006 р. заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва, що виконані або/та які потребують виконання - заходи не передбачені; перелік заходів щодо скорочення викидів, що виконані або/та які потребують виконання - заходи не передбачені; дотримання виконання природоохоронних заходів щодо скорочення викидів - заходи не передбачені;

Пропозиції щодо дозволених обсягів викидів відповідають, згідно з вимогами Наказу №309 Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 27.06.2006 р. та Наказу №177 Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 10.05.2002 р.;

Адреса Вінницької обласної військової (державної) адміністрації, до якої можуть надсилатися зауваження та пропозиції громадськості щодо дозволу на викиди - Вінницька обл., м. Вінниця, вул. Соборна, 70. Тел. 0432 592 110.

Строки подання зауважень та пропозицій - приймаються протягом 30 календарних днів з дати опублікування інформації в газеті.

01 червня 2023 року о 10 год. 00 хв. в приміщенні Вінницької обласної спілки споживчих товариств, за адресою: м.Вінниця, вул. Визволення, 8, відбувається аукціон з продажу такого майна:

- нежитлової будівлі, загальною площею 174,70 кв.м, за адресою: Вінницька обл., Вінницький р-н, с. Балабанівка, вул. Центральна, буд. 62. Будівля належить Оратівському РайСТ. Стартова ціна продажу 19500,00 грн. без ПДВ. Крок аукціонних торгів 1% від стартової ціни.

Гарантійний внесок 10% від стартової ціни, перераховується на р/р UA89302076000000260083743564, філія ВОУ АТ Ощадбанк, код ЄДРПОУ 01753635, Оратівське РайСТ.

Реєстраційний внесок в розмірі 170,00 грн. перераховується на р/р UA703020760000026001300310411 в АТ «Ощадбанк», код ЄДРПОУ 01740911, Вінницька облспоживспілка.

Останній день реєстрації учасників аукціону 29.05.2023 року. За довідками звертатись за тел.(0432) 67-08-11.

Приватний нотаріус Жмеринського районного нотаріального округу Вінницької області Мельник О.М. повідомляє про відкриття спадщини після смерті 22 грудня 2021 року Шеремет Віри Павлівни. Всіх спадкоємців прохання заявити про свій намір щодо відкритої спадщини. Інформація необхідна для видачі свідоцтва про право на спадщину 09 травня 2023 року.

Загублені диплом серії ВН № 14999746 та додаток до нього № 223424, видані Барським автомобільно-дорожнім технікумом 27.06.2001 року на ім'я Гусаренка Сергія Андрійовича, **вважати недійсними.**

Головний редактор Олег КРИВОНОС, т. (068)-590-46-22
Засновник - Трудовий колектив редакції.
Видавець - ТОВ «Редакція газети «Вінниччина». Реєстраційне свідоцтво ВЦ №990-348-ПР, видане Головним територіальним управлінням юстиції у Вінницькій області 16 січня 2018 р.
Передплатний індекс 91672

Розрахунковий рахунок:
№UA593204780000026008924431157 у ПАТ АБ «Укргазбанк» м. Києва, МФО 320478, ЄДРПОУ 02471614.
Контактні телефони: (098)-124-53-92 - «гаряча лінія»; приймальня головного редактора - 66-13-36 (факс); головний редактор - 068-590-46-22; творчий відділ (журналісти) - 66-05-92; рекламно-комерційний, бухгалтерія - (0432) 66-05-25.

Генератор суглобів ALASKA – Key capsule
КОМПЛЕКС ПРОТИ КІСТКОВО-СУГЛОБОВИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ДЖЕРЕЛО АКТИВНИХ РЕЧОВИН

Покращення помітні протягом 3-6 тижнів

- Сприяє нормалізації роботи опорно-рухового апарату
- Покращує рухливість та гнучкість суглобів
- Позбавляє від болю, набряків і хрускоту в суглобах
- Безпечний для дорослих і дітей від 14 років

ALASKA рекомендований при артриті, артрозі, бурситі, остеопорозі, невралгії, остеохондрозі, кокс артрозі, подагрі, ревматоїдному артриті, грижі хребта.

ТРИМАЙ БІЛЬ ПІД КОНТРОЛЕМ!

Безкоштовна консультація зі спеціалістом

0 800 216-210, 044 362-02-89, 057 782-09-32, 056 784-64-15
alaska-sugloby.com.ua

НЕ Є ЛІКАРСЬКИМ ЗАСОБОМ.
ПЕРЕД ВИКОРИСТАННЯМ ПРОКОНСУЛЬТУЙТЕСЬ З ЛІКАРЕМ

Повідомлення про оприлюднення проекту документа державного планування та Звіту про стратегічну екологічну оцінку

1. Повна назва документа державного планування: Детальний план території для будівництва та обслуговування будівель громадських та релігійних організацій на території Калинівської міської територіальної громади за межами населеного пункту села Міззяківська Слобідка.

2. Орган, що прийматиме рішення про затвердження документа державного планування: Калинівська міська рада Вінницької області.

3. Передбачувана процедура громадського обговорення:
а) дата початку та строки здійснення процедури - відповідно до ст. 12 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» громадське обговорення звіту зі стратегічної екологічної оцінки та проекту Детального плану території для будівництва та обслуговування будівель громадських та релігійних організацій на території Калинівської міської територіальної громади за межами населеного пункту села Міззяківська Слобідка розпочато з дня їх оприлюднення, а саме 08 травня 2023 року на сайті Калинівської міської ради (<https://kalynivska-objednana-gromada.gov.ua/>) та триватиме до 06 червня 2023 р.;

б) способи участі громадськості - громадськість у межах строку громадського обговорення має право подати в письмовій формі (в тому числі в електронному вигляді) зауваження та пропозиції до звіту із стратегічної екологічної оцінки та проекту документа державного планування. Усі зауваження і пропозиції до проекту документа державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку, одержані протягом встановленого строку, підлягають обов'язковому розгляду замовником. За результатами розгляду замовник враховує одержані зауваження або вмотивовано їх відхиляє;

в) дата, час і місце проведення запланованих громадських слухань (у разі проведення) - 23 травня 2023 року об 11.00 в приміщенні міської ради, зал засідань м. Калинівка, за адресою: вул. В. Нестерчука, буд. 19;

г) орган, від якого можна отримати інформацію, та адреса, за якою можна ознайомитися з проектом документа державного планування, звітом про стратегічну екологічну оцінку та екологічною інформацією, у тому числі пов'язаною зі здоров'ям населення, що стосується документа державного планування - 24400, м. Калинівка Вінницької області, вул. В. Нестерчука, буд. 19, тел./факс: 04333 2-19-02, контактний email (сайту) e-mail: kalynivskaotg8@gmail.com

Контактна особа: начальник відділу правового забезпечення та з питань управління персоналом апарату Калинівської міської ради - Трохименко Микола Валерійович, тел. 098-34-64-376;

д) орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, поштова та електронна адреси та строки подання зауважень і пропозицій - 24400, м. Калинівка Вінницької області, вул. В. Нестерчука, буд. 19, тел./факс: 04333 2-19-02, контактний email (сайту) e-mail: kalynivskaotg8@gmail.com

Зауваження та пропозиції до проекту державного планування та звіту про стратегічну екологічну оцінку надаються з громадськістю протягом 30 днів, а з уповноваженими органами - не більше 30 днів з дня отримання;

е) місцезнаходження наявної екологічної інформації, у тому числі пов'язаної зі здоров'ям населення, що стосується документа державного планування - Управління розвитку територій та інфраструктури облдержадміністрації Вінницької обласної військової адміністрації; - Департамент охорони здоров'я та реабілітації Вінницької обласної військової адміністрації.

4. Необхідність проведення транскордонних консультацій щодо проекту документа державного планування - відсутня.

СПІВЧУВАЄМО

Президія Вінницької обласної організації ветеранів України висловлює щире співчуття голові обласної ради - генерал-майору у відставці - Мазуру Володимиру Васильовичу з приводу передчасної смерті його дружини -

Ольги Петрівни.

➤ Редакція може публікувати в порядку обговорення статті, не поділяючи точки зору автора.
➤ Автори надрукованих матеріалів відповідають за добір і точність наведених фактів і даних, інших відомостей. За зміст реклами відповідають рекламодавці.
➤ Передрук без погодження з редакцією «Вінниччина» не дозволяється.
➤ *** Позначаються матеріали, які друкуються на правах реклами.

Номер виготовлений у КЦ редакції газети «Вінниччина». Віддрукований у друкарні ТОВ «Діва-К», м. Вінниця, вул. Пугачова, 1, e-mail: druk33@ukr.net.
Тираж - **4052 прим.**
Зам. 36001.

«Я не можу опустити руки і перекреслити свої мрії»

У цьому, попри все, переконана Олена Мялук - чарівна молода багатодітна мати, що влітку 2014 року, щойно народивши третього сина, змушена була покинути рідну Горлівку, де мала власний дім, прибутковий бізнес, магазин та напрацьовану базу клієнтів. Почавши у Козятині все з нуля, Олена тепер, через дев'ять років, має... прибуткову роботу, вдячних клієнтів та можливість розвивати власну торгову марку.

Особливого секрету успіху, переконує, посміхаючись, жінка, вона не має. Єдиний постулат, якого намагається дотримуватися: відчувати життя у кожній його хвилині, саме тут і тепер бути щасливою.

Спокій та війна

Із відчуттям повноцінного щастя згадує пані Олена власне життя до війни. Тоді її сім'я мешкала у передмісті Горлівки, де величезна кількість свіжого повітря і прекрасні краєвиди, що надихали на творчість. І жінка - професійна дипломована кравчиня - від душі створювала нові наряди своїм улюбленим клієнтам-модницям. Крім того, керувала власним бізнесом - крамницею брендової білизни, що (жінки зрозуміють) теж свого роду мистецтво. Торгувала була досить жвавою та успішною - настільки, що наша героїня у 2013 році розширила магазин. Саме тоді у життя прийшла нова добра звістка - третя вагітність.

- Коли у червні 2014-го я народжувала, Донецьк вже активно обстрілювала росія, - згадує пані Олена. - Наші знайомі виїжджали з міста. Я ж усім казала, що нікуди з Горлівки не поїду. А під час артилерійських обстрілів (звуки яких вже докочувалися і до нас) планувала переховуватися з дітьми у погребі. Я була переконана, що ця страшна ситуація не повинна продовжуватися довго, ми ж живемо у розвиненій сучасній країні! Однак, коли через місяць я насправді відчувала, що таке розрив снарядів, коли вперше у житті реально злякалась за життя своїх дітей, ми купили квитки на потяг і поїхали до родичів у село Збараж, що на Козятинщині.

Перекресне життя

Вдома залишився лише чоловік нашої героїні, адже, по-перше, продовжував працювати, а по-друге, знову ж таки усі були впевнені, що їдуть до бабусь і дідусів лише на місяць - відпочити, а до початку нового навчального року повернуться, і старший син піде до школи.

- Через три дні після нашого приїзду до Збаража подзвонив чоловік і сказав, що залізничні рейки на станції знищені обстрілами російських окупантів... Тільки тоді прийшло усвідомлення безповоротності подій, що відбуваються. Від цього ставало моторошно і починали опускати руки.

У вересні приїхав чоловік. Привіз декілька речей з дому і нові незрозумілі вісті: Горлівка - тепер не українське місто, а входить до

складу невідомого утворення «ДНР».

Троє неповнолітніх дітей (у 2014-му синам було 13 років, 2,5 року та 3 місяці), сім'я не має джерел доходів, без речей та житла - така

ситуація комусь здалась би патовою і безвихідною. Але тільки не для оптимістки по життю Олени!

Покрокова відбудова

- Зашпори від страху відійшли, і треба було починати відбудовувати нове життя на новому місці. Голівне - уся сім'я поруч, усі живі і здорові!

У жовтні того ж 2014 року сім'я Мялук перебралася до Козятини: винайняли житло, старший син пішов до школи, середнього відправили у дитячий садок, чоловік влаштувався на роботу, а Олена займалася переоформленням документів на соціальну допомогу по догляду за дитиною.

- Коли ставиш перед собою реальні цілі, то бачиш шлях до них - життя стає простішим і зрозумілішим. Так легше і спокійніше жити, - коментує тепер своєї дії дев'ятирічної давнини наша героїня. - Коли

алізації проєкту розвитку добробуту та інтеграції внутрішньо переміщених осіб «Новий старт», що у 2015 році реалізовувався Вінницькою правозахисною організацією «Джерело надії», виграла грант самозайнятості, спрямований на закупівлю спеціалізованого кравецького обладнання. Таким чином змогла облаштувати справжнє домашнє ательє.

Незвикла зупинятися на досягнутому, ініціативна та заповзяття пані пішла далі - заснувала власну торгову марку «Leneli» (так на староельзаській мові звучить ім'я Олена), під іменем якої реалізувала ще одну свою творчу мрію: працювати у стилі етно, бохо, у техніці печворк. Кравчиня почала шити вироби для галузі HoReCa (термін, що позначає сферу індустрії гостинності - громадське харчування та готельне господарство): фартухи, кухарські кітелі та головні убори, корпоративна уніформа тощо. Наразі жінка активно і успішно реалізовує власноруч виготовлену продукцію через інтернет - створила для власної торговельної марки «Leneli» окремі сторінки у соціальних мережах.

Ательє з історією

За дев'ять років розвитку свого власного стартапу пані Олена зі своїми творчими роботами неодноразово брала участь у багатьох всеукраїнських та міжнародних виставках handmade виробів, частина ресторанів, кав'ярень, магазинів та готелів з різних міст України оновили уніформу персоналу в ательє «Leneli», а клієнтська база кравчині Олени Мялук поповнилась відомими українськими творчими персонами та громадянами країн Європи.

Завдяки власній наполегливості невтомна ідейниця та переконана мрійниця у 2018 році «Змайструвала собі ательє» (як сама написала на сторінці свого бренду): винайняла просторе приміщення з великими, повними сонця вікнами у центрі Козятини; на власний розсуд, смак та творчу яву замовила меблі; за фінансової допомоги партнерів придбала додаткове потужне промислове кравецьке обладнання і відкрила «Центр швейних послуг «Leneli».

У рамках свого творчого простору протягом вже п'яти років його існування пані Олена, окрім індивідуального пошиття, ремонту і реставрації одягу та пошиття серійних

партій уніформ, має декілька випусків власних курсів крою та шиття, організувала пару тематичних фотосесій і фотоісторій із колекцією одягу власного виробництва (причому і сама виступила у ролі моделі).

Розвиток та визнання

Разом із тим жінка не перестає самовдосконалюватися та професійно рости, беручи участь у різноманітних конкурсах та проєктах. Завдяки перемозі у ряді освітніх програм, спрямованих на допомогу у розвитку бізнесу внутрішньо переміщеним особам, пані Олена змогла розширити власну справу, адже отримувала гранти у вигляді дороговартісного швейного промислового обладнання та необхідних у роботі кравецьких приладів.

Такий фонтан ідей та заповзятості не залишився непоміченим громадськістю і знайшов своє визнання: Олена Мялук - одна із декількох десятків козятинців, що у 2018 році були занесені на Дошку пошани. На світліні, що красувалася у середмісті Козятини, - пані Олена зі своїми трьома синами. А у виданому нашій героїні з цієї нагоди свідоцтві зафіксовано: «Занесена на Дошку пошани за натхненну материнську працю, створення сприятливих умов для здобуття дітьми освіти, формування високих духовних і моральних якостей, пропагування створення здорової української нації».

Талановита кравчиня із далекоглядними творчими планами потрапила у центр уваги столичних ЗМІ: пані Олена давала інтерв'ю київським виданням та навіть виступила у прямому етері одного з відомих телеканалів, де розповіла про ідею створення жіночого одягу в екологічному стилі.

Наполегливій жінці всесвіт відповідав добром: у січні 2022 року сім'я Мялук отримала соціальну двокімнатну квартиру у центрі міста у рамках державної програми 70/30 (співфінансування державний бюджет/місцевий бюджет) Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України.

Емоційне дежавю

Величезною чорною плямою з усвідомленням жахливого дежавю у життя жінки увірвалося 24 лютого 2022 року... У перші дні загального сум'яття та хаосу пані Олена, як і вся Україна, намагалася зібрати себе у кулак та врятувати дітей. Знову...

«Мозок не сприймає реального часу, він застряг в паралельному світі, в світі дежавю», - написала на

сьомий день війни, 2 березня, на своїй сторінці у фейсбуці Олена Мялук.

Тим часом старшого сина, що вже працював провідником пасажирських потягів, призначили на евакуаційний маршрут, який вивозив людей у перші дні війни з Києва до Ужгорода. У кінці березня 2022 року хлопця поставили у поїздку на маршрут Київ - Краматорськ - Львів, яким декілька рейсів вивозили зраних душею та понівечених фізично мешканців Донецької та Луганської областей.

Переживання за дітей, думки про знайомих киян, щовечірня телефонна «переключка» з друзями, що залишилися у Маріуполі, Харкові, Запоріжжі - наша героїня відчула, що ця круговерть емоційного загострення виклає її у глибокий вир страху. А тому вирішила діяти! Вже 23 березня відкрила двері свого ательє і стала брати замовлення... у військових на виготовлення необхідного обмундирування: розвантажувальних жилетів, плитоносок, різноманітних підсумок, наплічників тощо.

Через декілька місяців пані Олена шила найважливіший для себе комплект військового забезпечення - своєму чоловікові, якого мобілізували у лави ЗСУ.

Мрії не зупинити!

«Я - реаліст сьогоденніших подій та умов, я вірю та навіть знаю: Перемога за Україною, але не все так швидко, як нам всім хочеться. І щоб все це сталося, нам треба усім

багато працювати. Перемога на економічному фронті - ось ключ до успіху! Так, я сплачувала, сплачую та буду сплачувати усі податки. Ніяких канікул для себе та своєї майстерні в цьому питанні. Крім цього, негласно, але регулярно благодійні внески з лютого на рахунок ЗСУ та ТРО», - такий допис зробила Олена Мялук на своїй сторінці у мережі фейсбук через місяць після початку повномасштабного вторгнення росії в Україну.

Жінка віднайшла внутрішні ресурси продовжувати жити. Попри все.

Наразі Олена Мялук активно працює у своєму ательє, має безліч індивідуальних і серійних замовлень від колишніх та нових клієнтів, виконує окремі замовлення від військових, бере участь у нових грантових конкурсах у сфері розвитку бізнесу. Разом із тим переживає за синів, із завмиранням серця чекає дзвінка від чоловіка з передової. Знаходить час на курси в автошколі та догляд за присадибною ділянкою на дачі. І не перестає мріяти:

- Здається, які можуть бути мрії та плани на майбутнє, коли навколо безумство війни? Але це моє життя, життя моїх дітей, моїх рідних, близьких мені людей. Тому я не можу опустити руки і перекреслити свої мрії.

Планую, працюю, дію.

Наталія ЗАЙЧУК

P.S. Даний матеріал опублікований в рамках проєкту «Інформаційний фронт України: Вінниччина», який проходить за підтримки ГО «Ми - Вінничани» та медіахолдингу «Новини Вінниці».